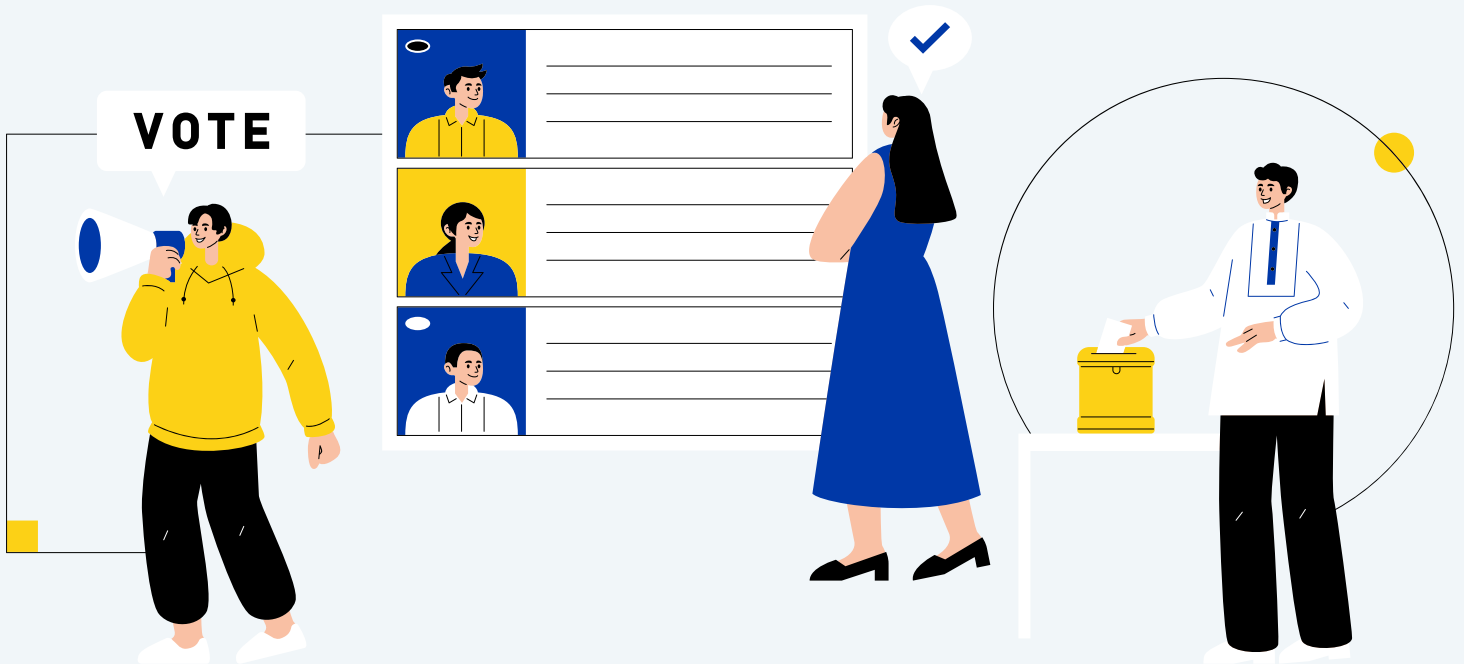

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ/ΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Υποστήριξη-Συμμετοχή-Ψήφος

SPARK

Ενίσχυση της πολιτικής συμμετοχής μεταξύ των νέων Ευρωπαίων με νοητικές και ψυχοκοινωνικές αναπηρίες

Αριθμός Έργου: 101186990

Συνεργάτες

CARDET

OPEN group

Polska Rada
Organizacji
Młodzieżowych

OTB
EUROPE

Miram
Fundació de la Comunitat Valenciana

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή

Κατανόηση της πολιτικής συμμετοχής και των εμποδίων

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής σε Κάθε Χώρα- Εταίρο

- 1.1: Ελλάδα
- 1.2: Πορτογαλία
- 1.3: Πολωνία
- 1.4: Κύπρος
- 1.5: Ισπανία
- 1.6: Ιταλία

Πρακτικοί Πόροι

- 1. Πολιτικά Δικαιώματα στην Πράξη: Τι Πρέπει να Γνωρίζετε
- 2. Κάνοντας την πολιτική κατανοητή: Απλουστευμένα εργαλεία επικοινωνίας
- 3. Καταπολέμηση του στίγματος μέσω της ενδυνάμωσης
- 4. Ενεργή συμμετοχή στην πολιτική χωρίς αποκλεισμούς
- 5. Συνεργασία με οικογένειες και δίκτυα υποστήριξης
- 6. Δημιουργία συμπεριληπτικών περιβαλλόντων για πολιτική συμμετοχή
- 7. Ψηφιακή Συμμετοχή και Ασφαλείς Χώροι στο Διαδίκτυο
- 8. Χρήσιμες Γραμμές βοήθειας σε κάθε χώρα εταίρο (Ελλάδα, Πορτογαλία, Πολωνία, Κύπρος, Ισπανία, Ιταλία)

Σύνοψη- Συμπεράσματα

Εισαγωγή

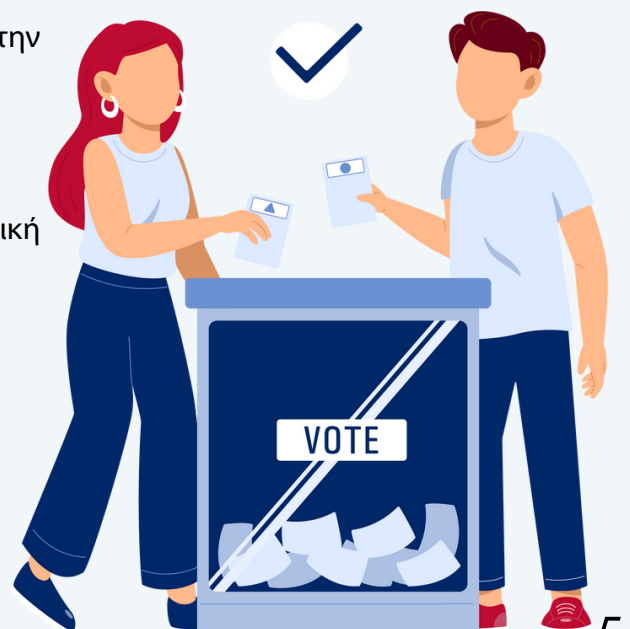
Εισαγωγή

Αυτή η εργαλειοθήκη αποτελεί απαραίτητο πόρο για τους εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας και όποιον/α ενδιαφέρεται να προωθήσει την πολιτική συμμετοχή των νέων με αναπηρίες. Στόχος του είναι να καταρρίψει τα εμπόδια στη συμμετοχή και να υποστηρίξει την ένταξη όλων των νέων στη δημοκρατική ζωή, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της προσβασιμότητας και τις βασικές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εργαλειοθήκη, που αναπτύχθηκε από τους επτά εταιρους του προγράμματος SPARK, παρέχει στους εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας γνώσεις, στρατηγικές και πρακτικά εργαλεία για την προώθηση και την υποστήριξη της πολιτικής συμμετοχής των νέων με αναπηρίες. Βασίζεται σε συνεργατικές συνεισφορές, έρευνα και κοινές εμπειρίες από έξι χώρες: Ελλάδα, Πορτογαλία, Πολωνία, Κύπρο, Ισπανία και Ιταλία.

Η εργαλειοθήκη περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Επισκόπηση της πολιτικής συμμετοχής στην Ελλάδα, την Πορτογαλία, την Πολωνία, την Κύπρο, την Ισπανία και την Ιταλία
- Πολιτικά δικαιώματα στην πράξη: Τι πρέπει να γνωρίζετε
- Κάνοντας την πολιτική κατανοητή: Απλοποιημένα εργαλεία επικοινωνίας
- Καταπολέμηση του στιγματισμού μέσω της ενδυνάμωσης
- Πολιτική συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς πέρα από την ψηφοφορία
- Συνεργασία με οικογένειες και δίκτυα υποστήριξης
- Δημιουργία περιβαλλόντων χωρίς αποκλεισμούς για πολιτική συμμετοχή
- Ψηφιακή συμμετοχή και ασφαλείς χώροι στο διαδίκτυο
- Γραμμές βοήθειας και χρήσιμες πηγές

Κατανόηση της πολιτικής συμμετοχής και των εμποδίων

Η υποστήριξη της πολιτικής συμμετοχής των νέων με ψυχοκοινωνικές και νοητικές αναπηρίες ξεκινά με την κατανόηση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν φυσικά εμπόδια, αρνητικές στάσεις, έλλειψη προσβάσιμης πληροφόρησης και διαρθρωτικές ανισότητες. Τέτοιες προκλήσεις συχνά εμποδίζουν τους νέους να συμμετέχουν πλήρως στην πολιτική ζωή και περιορίζουν την ικανότητά τους να επηρεάζουν τις αποφάσεις που τους επηρεάζουν.

Οι πόροι που ακολουθούν έχουν δημιουργηθεί για να χρησιμεύσουν ως ένας πρακτικός και εύχρηστος οδηγός για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτικούς, οργανώσεις νεολαίας και οποιονδήποτε εργάζεται για τη δημιουργία πιο συμπεριληπτικών και προσβάσιμων πολιτικών χώρων. Αντικατοπτρίζουν τις κοινές γνώσεις και εμπειρίες εταίρων σε όλη την Ευρώπη και προσφέρουν τόσο γενική καθοδήγηση όσο και εργαλεία ειδικά για κάθε χώρα.

Για την υποστήριξη της δράσης σε εθνικό επίπεδο, το κιτ εργαλείων περιλαμβάνει επίσης γραμμές βοήθειας και σημεία επικοινωνίας σε κάθε χώρα-εταίρο. Αυτά παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, πληροφορίες και τοπική υποστήριξη σε όσους εργάζονται άμεσα με νέους.

Το πρόγραμμα SPARK έχει δεσμευτεί πλήρως για την προώθηση των δικαιωμάτων, της ένταξης και της ευημερίας όλων των νέων. Αγκαλιάζει μια ευρεία κατανόηση της εργασίας για τους νέους ως έναν ουσιαστικό συνδυασμό κοινωνικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και πολιτικών δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν την προσωπική ανάπτυξη και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά. Αυτή η εργαλειοθήκη δεν είναι απλώς ένα σύνολο πόρων. Είναι ένας πολύ σημαντικό εργαλείο για τους/ις εργαζόμενους/ες με νέους/ες και όλους/ες όσους/ες εργάζονται για να διασφαλίσουν ότι οι νέοι με ψυχοκοινωνικές και νοητικές αναπηρίες μπορούν να συμμετέχουν πλήρως, να αναλάβουν ηγετικό ρόλο και να συμβάλουν στη διαμόρφωση του μέλλοντος των κοινοτήτων τους και της Ευρώπης.

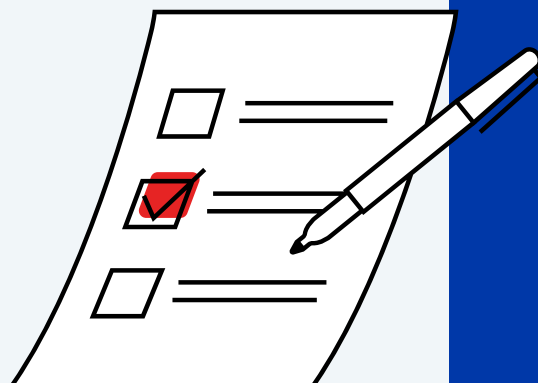
Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής σε Κάθε Χώρα Εταίρο

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, οι νέοι με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην πολιτική συμμετοχή, τα οποία προκύπτουν τόσο από διαρθρωτικά όσο και από κοινωνικά εμπόδια. Οι βασικές προκλήσεις περιλαμβάνουν τους περιοριστικούς νόμους περί κηδεμονίας που περιορίζουν τη νομική ικανότητα και την αυτονομία, τη μη προσβασιμότητα των εκλογικών τμημάτων και την έλλειψη διαδικασιών ψηφοφορίας χωρίς αποκλεισμούς. Αν και η εισαγωγή της ψηφοφορίας μέσω ταχυδρομείου το 2023 έχει βελτιώσει την προσβασιμότητα, θεσμικά και συστημικά ζητήματα (περιορισμένες μεταφορές, μη προσβάσιμες υποδομές και κοινωνικό στίγμα) εξακολουθούν να εμποδίζουν την πλήρη δημοκρατική συμμετοχή (Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, 2020). Αυτά τα άτομα συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα πολιτικά τους δικαιώματα και αντιμετωπίζουν αποκλεισμό λόγω φτώχειας, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και υψηλής ανεργίας, τα οποία συλλογικά μειώνουν τις ευκαιρίες για συμμετοχή στα κοινά (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες, 2023).

Οι οικογένειες και οι φροντιστές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής ζωής των νέων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, συχνά λειτουργώντας ως μεσάζοντες μεταξύ αυτών και της ευρύτερης κοινωνίας. Ωστόσο, λόγω των επικρατούντων μοντέλων που δίνουν έμφαση στην προστασία έναντι της ενδυνάμωσης, αυτός ο ρόλος μπορεί είτε να υποστηρίξει την αυτονομία είτε να ενισχύσει την εξάρτηση (Kasimatis, 2022). Αν και δεν υπάρχουν δομημένα προγράμματα πολιτικής εκπαίδευσης ειδικά για αυτή την ομάδα, ευρύτερα συστήματα υποστήριξης, όπως κέντρα ημερήσιας φροντίδας και υποστηριζόμενες κατοικίες, συμβάλλουν έμμεσα στην προώθηση της ανεξαρτησίας (Pavlidou & Kartasidou, 2017). Η έλλειψη στοχευμένης εκπαίδευσης για τους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας και τους φροντιστές στην προώθηση της πολιτικής συμμετοχής υπογραμμίζει ένα συστημικό κενό, όπου η αναπηρία εξακολουθεί να προσεγγίζεται κυρίως από την οπτική γωνία της πρόνοιας και όχι της ιδιότητας του πολίτη (Skordos et al., 2023).

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην Πορτογαλία

Στην Πορτογαλία, το δικαίωμα πολιτικής συμμετοχής κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα (άρθρα 48 και 49) και ενισχύεται από τον νόμο αριθ. 38/2004, ο οποίος προωθεί την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες σε όλες τις πτυχές της πολιτικής ζωής. Ένα σημαντικό νομικό ορόσημο ήταν ο νόμος αριθ. 49/2018, ο οποίος αντικατέστησε το προηγούμενο σύστημα απαγορεύσεων με το «Regime do Maior Acompanhamento», αποκαθιστώντας την πλήρη νομική ικανότητα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου, σε άτομα με ψυχοκοινωνικές και νοητικές αναπηρίες.

Παρά την πρόοδο αυτή, οι πρακτικές προκλήσεις εξακολουθούν να υπάρχουν. Το εκλογικό υλικό σπάνια προσαρμόζεται στις γνωστικές ανάγκες, τα εκλογικά τμήματα ενδέχεται να παρουσιάζουν αισθητηριακά εμπόδια και το προσωπικό δεν εκπαιδεύεται συστηματικά ώστε να προσφέρει εύλογες προσαρμογές. Άτομα με παθήσεις όπως ΔΕΠΥ, αυτισμό, διπολική διαταραχή ή οριακή διαταραχή προσωπικότητας συχνά αντιμετωπίζουν στιγματισμό και δομικό αποκλεισμό από τις πολιτικές διαδικασίες.

Η συμμετοχή των πολιτών μέσω ΜΚΟ έχει αυξηθεί, με οργανισμούς όπως οι APPDA, ENCONTRAR+SE και FENACERCI να υποστηρίζουν την υπεράσπιση και την ευαισθητοποίηση. Ωστόσο, η συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα και δομές λήψης αποφάσεων παραμένει περιορισμένη, με λίγες στοχευμένες στρατηγικές προσέγγισης ή προσβάσιμα περιβάλλοντα.

Στα θετικά βήματα περιλαμβάνονται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (2021–2025), καθώς και οι τοπικές πρωτοβουλίες χωρίς αποκλεισμούς, όπως ο συμμετοχικός προϋπολογισμός στο Κασκάις. Ωστόσο, τα χαμηλά επίπεδα πολιτικού αλφαριθμητισμού, η έλλειψη αναλυτικών δεδομένων και η περιορισμένη εκπαίδευση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας εξακολουθούν να εμποδίζουν την αποτελεσματική ένταξη.

Συνοψίζοντας, η Πορτογαλία έχει άρει τα νομικά εμπόδια, αλλά η πλήρης πολιτική συμμετοχή των ατόμων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες απαιτεί συστημική αλλαγή, επενδύσεις στην προσβασιμότητα και ισχυρότερες πρακτικές ένταξης.

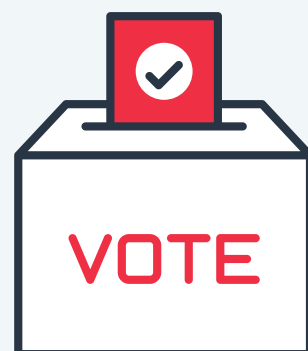

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην Πολωνία

Η πολιτική συμμετοχή στην Πολωνία βασίζεται στο δημοκρατικό σύνταγμα, το οποίο παρέχει στους πολίτες το δικαίωμα του εκλέγειν, του εκλέγεσθαι και της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία των πολιτών. Από το 1989, η Πολωνία λειτουργεί ως πολυκομματική δημοκρατία με τακτικές εκλογές σε όλα τα επίπεδα. Οι Πολωνοί πολίτες άνω των 18 ετών έχουν δικαίωμα ψήφου, αλλά η προσέλευση στις κάλπες, ιδίως μεταξύ των νέων, παραμένει ασυνεπής. Πλήθος τρεχουσών ερευνών δείχνει ότι πολλοί νέοι Πολωνοί αισθάνονται αποκομμένοι από τα πολιτικά κόμματα ή σκεπτικοί σχετικά με τον αντίκτυπο της δημοκρατικής συμμετοχής.

Παρ' όλα αυτά, τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μια αξιοσημείωτη αύξηση του νεανικού ακτιβισμού, ιδίως σε θέματα όπως η κλιματική δικαιοσύνη, η ισότητα των φύλων και η καταπολέμηση της διαφθοράς. Ενώ αυτό σηματοδοτεί μια στροφή προς πιο άτυπες μορφές πολιτικής εμπλοκής, εξακολουθούν να υπάρχουν συστημικά εμπόδια. Τα άτομα με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένων των ψυχοκοινωνικών αναπηριών, συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις όπως η μη προσβάσιμη πληροφόρηση, τα φυσικά εμπόδια στα εκλογικά τμήματα και η περιορισμένη έκθεση στην αγωγή του πολίτη.

Παρόλο που υπάρχουν νομικές διατάξεις για την υποβοηθούμενη ή την ταχυδρομική ψήφοφορία, δεν εφαρμόζονται πάντα αποτελεσματικά. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εργαζόμενοι για νέους διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των δικαιωμάτων και της πραγματικής συμμετοχής. Υποστηρίζοντας τους/ις νέους/ες να κατανοήσουν τα πολιτικά τους δικαιώματα, να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και να συμμετάσχουν σε τοπικό επίπεδο, οι εργαζόμενοι για νέους/ες συμβάλλουν στη δημιουργία πιο συμπεριληπτικών δημοκρατικών χώρων και στην ενίσχυση της κοινωνικής ζωής στην Πολωνία.

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην ΚΥΠΡΟ

Η πολιτική συμμετοχή στην Κύπρο περιστρέφεται κυρίως γύρω από τους δημοκρατικούς θεσμούς της, συμπεριλαμβανομένων των προεδρικών, βουλευτικών και τοπικών εκλογών.

Η σημασία της συμμετοχής των νέων έχει γίνει ολοένα και πιο εμφανής στη ζωή των νέων στην Κύπρο. Υπάρχει μια αυξανόμενη αναγνώριση μεταξύ πολιτικών, ενδιαφερόμενων μερών και κρατικών αξιωματούχων σχετικά με τα σχετικά χαμηλά επίπεδα συμμετοχής των νέων στη χώρα, όπως υποδεικνύεται στα ετήσια Βαρόμετρα Νεολαίας (Νεοβαρόμετρα), (5.1 Γενικό Πλαίσιο, Youth Wiki).

Βασικές πτυχές της πολιτικής συμμετοχής στην Κύπρο:

Ψηφοφορία:

- Ενώ η ψήφος ήταν κάποτε υποχρεωτική, δεν επιβάλλεται πλέον, αλλά η μέση προσέλευση στις βουλευτικές εκλογές παραμένει σχετικά υψηλή σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.
- Η προσέλευση μειώνεται σταδιακά, γεγονός που υποδηλώνει πιθανή μείωση της συμμετοχής του κοινού.

Παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή:

Αρκετοί παράγοντες επηρεάζουν τα επίπεδα πολιτικής συμμετοχής στην Κύπρο:

- Εμπιστοσύνη στους θεσμούς: Ένα σημαντικό εμπόδιο στη συμμετοχή, ιδίως μεταξύ των νέων, είναι η διάχυτη έλλειψη εμπιστοσύνης στους πολιτικούς θεσμούς. Πολλοί νέοι αισθάνονται ότι οι φωνές τους δεν θα ακουστούν ή ότι η συμμετοχή τους δεν θα οδηγήσει σε ουσιαστική αλλαγή (Οι Κύπριοι Νέοι Δεν Έχουν Εμπιστοσύνη στο Πολιτικό Σύστημα, 2024).
- Ευκαιρίες για Συμμετοχή: Υπάρχει μια αντιληπτή έλλειψη ευκαιριών για ουσιαστική συμμετοχή στα κοινά εκτός των εκλογών. Το ποσοστό του πληθυσμού που συμμετέχει σε εθελοντισμό και σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών είναι σχετικά χαμηλό (Γιατί οι νέοι δεν βλέπουν δυνατότητες στη συμμετοχή στα κοινά στην Κύπρο, YourCommonWealth)
- Πολιτισμικές Στάσεις: Οι πολιτισμικές στάσεις στην Κύπρο μπορούν μερικές φορές να οδηγήσουν στο να θεωρείται η συμμετοχή στα κοινά περισσότερο ως υποχρέωση παρά ως ευκαιρία για προσωπική ή κοινωνική ενδυνάμωση.

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην ΚΥΠΡΟ

Συμμετοχή των πολιτών

Κοινωνία των Πολιτών:

Η Κύπρος διαθέτει μια σειρά από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων νεολαίας, που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτικής και στην προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά.

Συμμετοχή Νέων:

Η κυβέρνηση ενθαρρύνει ενεργά τη συμμετοχή των νέων στην πολιτική ζωή, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών όπως οι ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις και η ίδρυση συμβουλίων νεολαίας (5.2 Συμμετοχή των νέων στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, Youth Wiki).

Ηλεκτρονική Συμμετοχή:

Η κυπριακή κυβέρνηση χρησιμοποιεί διαδικτυακές πλατφόρμες για δημόσιες διαβουλεύσεις, επιτρέποντας στους πολίτες να συμμετέχουν στη διαμόρφωση νομοθεσίας και πολιτικών αποφάσεων (5.9 Ηλεκτρονική συμμετοχή, Youth Wiki).

Ένα παράδειγμα είναι η πρώτη διαδικτυακή πλατφόρμα crowdsourcing για νέους/ες, με την ονομασία «EkfraCY», η οποία ξεκίνησε το 2024 από την Προεδρία σε μια προσπάθεια προώθησης της διαδραστικής αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ της κυβέρνησης και των ατόμων ηλικίας 18-35 ετών και διευκόλυνσης της συμμετοχής των νέων στον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών που τους επηρεάζουν.

Η πλατφόρμα στοχεύει να φέρει τη φωνή των νέων στο προσκήνιο, συλλέγοντας τις απόψεις τους για συγκεκριμένα θέματα και προσφέροντας ταυτόχρονα ανατροφοδότηση από την ίδια την Κυβέρνηση και τους αξιωματούχους της. Συγκεκριμένα, τα μέλη της πλατφόρμας θα έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους για συγκεκριμένα θέματα μέσω θεματικών ερωτηματολογίων που θα αναρτηθούν από την Κυβέρνηση, αλλά και να υποβάλουν τις προτάσεις τους για οποιοδήποτε άλλο θέμα τους ενδιαφέρει. Ο σχεδιασμός της πλατφόρμας EkfraCY βασίστηκε στην ευκολία εγγραφής και συμμετοχής, με σκοπό την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής όλων των νέων στην Κύπρο.

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην ΙΣΠΑΝΙΑ

Τα άτομα με αναπηρίες έχουν ιστορικά αντιμετωπίσει πολλαπλά εμπόδια που έχουν περιορίσει την πρόσβασή τους στην πολιτική και εκλογική ζωή στην Ισπανία (Observatorio Estatal de la Discapacidad, 2021). Αυτά τα εμπόδια μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κύριους τομείς: νομικά, φυσικά και συμπεριφορικά.

Σύμφωνα με μελέτες του Γραφείου του Συνηγόρου του Πολίτη, πολλά εκλογικά κέντρα δεν διασφαλίζουν καθολική προσβασιμότητα, γεγονός που δυσχεραίνει την ανεξάρτητη ψήφο ατόμων με μειωμένη κινητικότητα ή αισθητηριακές αναπηρίες (Defensor del Pueblo, 2020). Επιπλέον, η απουσία ψηφοδελτίων Μπράιγ ή συστημάτων υποστήριξης για άτομα με νοητική αναπηρία παραμένει πρόκληση σε ορισμένες εκλογικές διαδικασίες (CERMI, 2019).

Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες σχετικές πρωτοβουλίες:

•Ισπανική Στρατηγική για την Αναπηρία 2022-2030:

Αυτή η στρατηγική, που προωθείται από το Υπουργείο Κοινωνικών Δικαιωμάτων και την Ατζέντα 2030, στοχεύει στη βελτίωση της ένταξης των ατόμων με αναπηρίες σε όλους τους τομείς της κοινωνίας.

•Σχέδιο Δράσης για τη Νεολαία 2022-2024:

Αυτό το σχέδιο περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής των νέων με αναπηρίες στην πολιτική ζωή και στις οργανώσεις νέων.

•Προγράμματα Εκπαίδευσης και Ευαισθητοποίησης:

Ορισμένοι οργανισμοί, όπως η Ισπανική Επιτροπή Εκπροσώπων Ατόμων με Αναπηρίες (CERMI) και το Ίδρυμα ONCE, αναπτύσσουν προγράμματα για την εκπαίδευση νέων με αναπηρίες σχετικά με τα πολιτικά τους δικαιώματα και τη σημασία της δημοκρατικής συμμετοχής.

Η Ισπανία έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στην άρση των νομικών εμποδίων και στην προώθηση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες στις εκλογές. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την προσβασιμότητα, την πολιτική εκπροσώπηση και την αποτελεσματική υποστήριξη για τη διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής τους. Η αποτελεσματική εφαρμογή πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς και η κοινωνική ευαισθητοποίηση είναι το κλειδί για την εδραίωση μιας πραγματικά προσβάσιμης και αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Επισκόπηση της Πολιτικής Συμμετοχής στην Ιταλία

Στην Ιταλία, η πολιτική συμμετοχή των ατόμων με σωματικές και ψυχοκοινωνικές αναπηρίες παραμένει περιορισμένη, παρά τις συνταγματικές εγγυήσεις. Το Άρθρο 3 διασφαλίζει ουσιαστική ισότητα και το Άρθρο 48 καθιερώνει το δικαίωμα ψήφου. Ωστόσο, αυτά τα δικαιώματα συχνά έχουν στερηθεί στην πράξη, ειδικά σε άτομα με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, των οποίων οι ικανότητες λήψης αποφάσεων υποτιμούνταν για πολύ καιρό.

Μια κομβική στιγμή ήρθε με την απόφαση αριθ. 2 του Συνταγματικού Δικαστηρίου του 2021, η οποία ανέτρεψε την απαγόρευση ψήφου για άτομα υπό επιτροπεία λόγω ψυχικής ασθένειας. Αυτό σηματοδότησε μια μετατόπιση από ένα προστατευτικό σε ένα μοντέλο που βασίζεται στην αυτοδιάθεση, ευθυγραμμιζόμενο με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (CRPD), η οποία κυρώθηκε στην Ιταλία με τον νόμο αριθ. 18/2009.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά εμπόδια. Το κοινωνικό στίγμα εξακολουθεί να επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία βλέπει τις πολιτικές ικανότητες των ατόμων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες. Ακόμη και οι φροντιστές μπορεί, ακούσια, να αποθαρρύνουν τη συμμετοχή από ανησυχία. Φυσικά, πολλά εκλογικά τμήματα παραμένουν μη προσβάσιμα, ιδιαίτερα σε μικρότερους δήμους, λόγω αρχιτεκτονικών και υλικοτεχνικών προκλήσεων. Παρόλο που νόμοι όπως το Διάταγμα αριθ. 570/1960 και ο Νόμος 104/1992 επιβάλλουν την προσβασιμότητα και την υποβοηθούμενη ψήφο, η εφαρμογή τους είναι ασυνεπής.

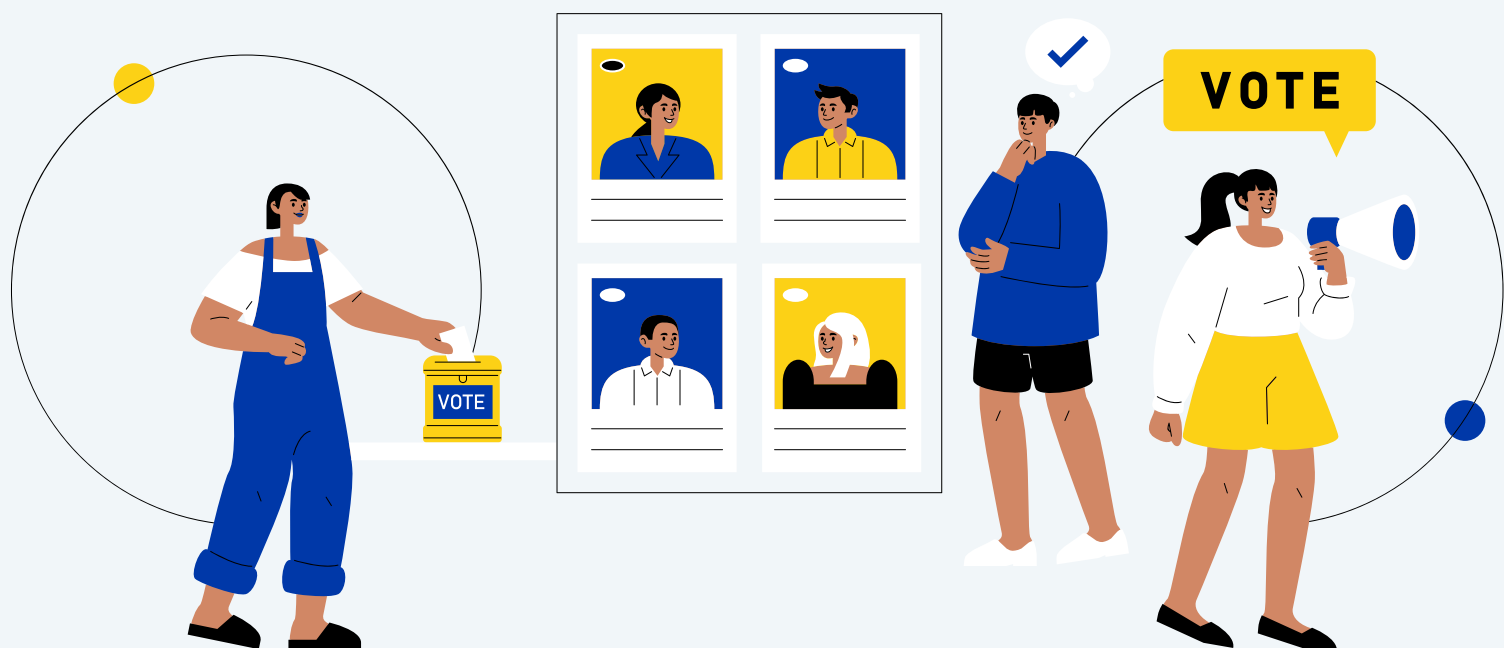
Ψηφιακά, πλατφόρμες όπως το partecipa.gov.it και το decidim.org προσφέρουν νέες δημοκρατικές ευκαιρίες, αλλά συχνά παραμένουν απρόσιτες σε χρήστες με γνωστικές ή αισθητηριακές αναπηρίες λόγω πολύπλοκου σχεδιασμού, έλλειψης απλοποιημένου περιεχομένου ή έλλειψης βοηθητικών εργαλείων. Η παραπληροφόρηση και ο διαδικτυακός εκφοβισμός αποθαρρύνουν περαιτέρω τη συμμετοχή.

Ωστόσο, πρωτοβουλίες όπως το *Io Voto* από την ANFFAS και εύχρηστα εργαστήρια για την αγωγή των πολιτών δείχνουν ότι, με την κατάλληλη υποστήριξη, η συμπεριληπτική συμμετοχή είναι εφικτή.

Η αληθινή πολιτική ένταξη απαιτεί περισσότερα από μια απλή νομική μεταρρύθμιση—απαιτεί πολιτιστικό, δομικό και ψηφιακό μετασχηματισμό, βασισμένο στην προσβασιμότητα και την κοινή δράση.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

Αυτό το μέρος στοχεύει να παρέχει στους/ις εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας μια πρακτική κατανόηση των πολιτικών και πολιτικών δικαιωμάτων των νέων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, και να τους εξοπλίσει με πρακτικά εργαλεία για την ενίσχυση της ουσιαστικής συμμετοχής στη δημοκρατική ζωή.

Η κατανόηση των πολιτικών δικαιωμάτων δεν αφορά μόνο τη γνώση του νόμου — αφορά το πώς αυτά τα δικαιώματα εφαρμόζονται στην πραγματική ζωή, ειδικά για τους νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες. Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να εξερευνήσουν τα νομικά θεμέλια, τα πρακτικά εμπόδια και τις ευκαιρίες για συμπεριληπτική συμμετοχή. Κάθε συνεδρία συνδυάζει την ανάπτυξη γνώσεων με δημιουργική, πρακτική μάθηση για να ενθαρρύνει τον προβληματισμό, τη συζήτηση και την εφαρμογή στον πραγματικό κόσμο. Είτε εργάζεστε με μια ομάδα για μία συνεδρία είτε σε ένα μεγαλύτερο πρόγραμμα, αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να ταιριάζουν στο πλαίσió σας και στις ανάγκες των νέων που υποστηρίζετε.

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

Κατανόηση των πολιτικών δικαιωμάτων και της συμμετοχής

Τα πολιτικά δικαιώματα, όπως ορίζονται από διεθνή κείμενα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (CRPD), εγγυώνται σε κάθε άτομο το δικαίωμα συμμετοχής στα κοινά χωρίς διακρίσεις. Αυτό περιλαμβάνει τη δικαιοπρακτική ικανότητα, την ελευθερία της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι, καθώς και το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι (Ηνωμένα Έθνη, 1948, Ηνωμένα Έθνη, 2006).

Για τους/ις νέους/ες με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, η άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων συχνά σημαίνει πλοήγηση και αντιμετώπιση συστημάτων που δεν έχουν δημιουργηθεί με γνώμονα αυτούς. Επομένως, ο ρόλος των λειτουργών νέων δεν είναι μόνο να ενημερώνουν τους νέους για τα δικαιώματά τους, αλλά και να υποστηρίζουν ενεργά τη συμμετοχή τους, καταρρίπτοντας τα δομικά και συμπεριφορικά εμπόδια που στέκονται εμπόδιο.

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

1. Μάθετε τα δικαιώματά σας: Ένα γρήγορο κουίζ και εξερεύνηση

Εκτιμώμενος χρόνος: 60–75 λεπτά

Γιατί είναι σημαντική αυτή η δραστηριότητα:

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει να κατανοήσουν τα νομικά πλαίσια που προστατεύουν τα πολιτικά δικαιώματα των νέων - ειδικά εκείνων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες. Αυτή η συνεδρία θέτει τα θεμέλια για την υπεράσπιση και την ένταξη, καθιστώντας αφηρημένες νομικές έννοιες απτές και σχετικές.

- Στόχος: Ενημέρωση των εργαζομένων για νέους σχετικά με βασικά νομικά μέσα που προστατεύουν τα πολιτικά δικαιώματα, ιδίως των νέων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες.

Υλικά:

- Έντυπα ενημερωτικά δελτία
- Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- Μαρκαδόροι
- Πίνακας

Οδηγίες:

- Ξεκινήστε με ένα σύντομο κουίζ για να ελέγξετε τις γνώσεις των συμμετεχόντων σχετικά με τα πολιτικά δικαιώματα (π.χ. δικαίωμα ψήφου, ελευθερία λόγου, δικαίωμα διαμαρτυρίας).
- Χωριστείτε σε μικρές ομάδες. Αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα έγγραφο (π.χ. Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ).
- Κάθε ομάδα προσδιορίζει 3 δικαιώματα που σχετίζονται με την πολιτική συμμετοχή και εξηγεί πώς εφαρμόζονται σε νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες.
- Οι ομάδες μοιράζονται βασικά συμπεράσματα με όλους.
- Ανασκόπηση: Διευκόλυνση μιας συζήτησης: Πόσο καλά υποστηρίζουν οι ισχύοντες νόμοι τη χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή; Υπάρχουν κενά μεταξύ των χωρών της ΕΕ;

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

2. Τι μας κρατάει πίσω; Χαρτογράφηση εμποδίων και υποστηρίξεων

Εκτιμώμενος χρόνος: 60 λεπτά

Γιατί είναι σημαντική αυτή η δραστηριότητα:

Η κατανόηση των συστημικών, κοινωνικών και προσωπικών προκλήσεων που εμποδίζουν τους νέους να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή είναι το πρώτο βήμα για την εξάλειψή τους. Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτήν τη χαρτογράφηση για να καθοδηγήσουν στρατηγικές υποστήριξης.

Σκοπός:

- Προσδιορίστε τα εμπόδια και τους παράγοντες που επηρεάζουν την πολιτική συμμετοχή των νέων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες.

Υλικά:

Πρότυπο εμποδίου/ενεργοποιητή, Post-it, μαρκαδόροι

Οδηγίες:

Στην ολομέλεια, σκεφτείτε τα εμπόδια που υπάρχουν στην ψήφο, στη συμμετοχή σε μια πολιτική ομάδα ή στη διαμαρτυρία.

- Επαναλάβετε για τους παράγοντες που διευκολύνουν (π.χ. υποστήριξη από ομοτίμους, μεταφορά, υλικό σε απλή γλώσσα).
- Σε ομάδες, χρησιμοποιήστε το πρότυπο για να κατηγοριοποιήσετε τα στοιχεία ως δομικά, κοινωνικά ή ατομικά.

Ανασκόπηση

Επισημάνετε τις βασικές τάσεις. Συζητήστε ποια εμπόδια μπορούν να επηρεάσουν άμεσα οι εργαζόμενοι για νέους σε τοπικό επίπεδο.

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

3. Μπες στη θέση μου: Παιχνίδι ρόλων πολιτικής συμμετοχής

Εκτιμώμενος χρόνος: 75–90 λεπτά

Γιατί είναι σημαντική αυτή η δραστηριότητα:

Οι προσομοιώσεις βοηθούν τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να κατανοήσουν τις εμπειρίες των νέων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, ενισχύοντας την ενσυναίσθηση και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.

Σκοπός: Προσομοίωση πραγματικών προκλήσεων και ευκαιριών πολιτικής συμμετοχής.

Υλικά:

Κάρτες ρόλων/σεναρίων, Ψηφοδέλτια, Μακέτα θαλάμου ψηφοφορίας (προαιρετικά)

Οδηγίες:

Οι συμμετέχοντες τραβούν κάρτες ρόλων (π.χ. νέος με διαταραχή άγχους, εκλογικός υπάλληλος, συνήγορος). Σε ομάδες, αναπαριστούν ένα σενάριο ψηφοφορίας ή πολιτικού γεγονότος.

- Μετά το παιχνίδι ρόλων, συζητήστε τα εμπόδια που προέκυψαν και πώς αντιμετωπίστηκαν.

- Αναφορά:

Σκεφτείτε τόσο τις συναισθηματικές όσο και τις δομικές πτυχές. Τι έκανε τη συμμετοχή ευκολότερη ή δυσκολότερη; Πώς μπορούν οι εργαζόμενοι για νέους να μειώσουν τα εμπόδια;

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

4. Κάντε μια αλλαγή: Σχεδιάστε τη δική σας μίνι καμπάνια

Εκτιμώμενος χρόνος: 90 λεπτά

Γιατί είναι σημαντική αυτή η δραστηριότητα:

Σχεδιάζοντας τις δικές τους καμπάνιες, οι συμμετέχοντες μεταβαίνουν από τον εντοπισμό προβλημάτων στη δημιουργία λύσεων. Αυτή η δραστηριότητα προωθεί την ηγεσία και τη δημιουργικότητα, ειδικά για τη συμπερίληψη νέων με βιωματική εμπειρία.

- Σκοπός:

Υποστήριξη πρωτοβουλιών που οδηγούνται από νέους και ευαισθητοποιούν σχετικά με τα πολιτικά δικαιώματα και τη συμμετοχή.

- Υλικά:

Φύλλο σχεδιασμού καμπάνιας, Μαρκαδόροι και δημιουργικό υλικό

Οδηγίες:

Οι ομάδες επιλέγουν ένα εμπόδιο από τη Δραστηριότητα 2.

- Σχεδιάστε μια καμπάνια για την ευαισθητοποίηση ή την προώθηση αλλαγών (π.χ., τοιχογραφία κοινότητας, podcast, βιντεοκλήση).
- Παρουσιάστε την ιδέα της καμπάνιας σε μια παρουσίαση 2 λεπτών στην ομάδα.

Ανασκόπηση:

Συζητήστε πόσο ρεαλιστικές είναι οι εκστρατείες.

Πώς θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν ή να καθοδηγηθούν από νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες;

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

Η υποστήριξη των νέων ώστε να κατανοήσουν και να διεκδικήσουν τα πολιτικά τους δικαιώματα απαιτεί τόσο ευαισθητοποίηση όσο και δράση. Οι εργαζόμενοι για νέους/ες βρίσκονται σε μοναδική θέση για να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των νόμιμων δικαιωμάτων και της πραγματικής συμμετοχής, ειδικά για όσους μπορεί να αισθάνονται αποκλεισμένοι ή αδύναμοι.

Ακολουθούν τρεις κορυφαίες συμβουλές που θα καθοδηγήσουν την προσέγγισή σας.

Κάντε τα πολιτικά δικαιώματα απτά

Χρησιμοποιήστε παραδείγματα από την πραγματική ζωή, παιχνίδια ρόλων ή τοπικές μελέτες περιπτώσεων για να δείξετε πώς εφαρμόζονται τα πολιτικά δικαιώματα σε καθημερινές καταστάσεις. Αυτό βοηθά τους νέους να συνδέσουν τα αφηρημένα δικαιώματα με τις εμπειρίες που βιώνουν και να δουν τους εαυτούς τους ως ενεργούς πολίτες.

Δημιουργήστε ασφαλείς και συμπεριληπτικούς χώρους

Διασφαλίστε ότι οι συζητήσεις γύρω από την πολιτική είναι σεβαστές, προσβάσιμες και ανοιχτές σε διαφορετικές οπτικές γωνίες. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των νέων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες χρησιμοποιώντας σαφή γλώσσα και ευέλικτες μορφές.

Συνδεθείτε με πραγματικές ευκαιρίες

Συνδέστε τους νέους με τοπικές πρωτοβουλίες, συμβούλια νέων ή εκδηλώσεις συμμετοχικού προϋπολογισμού. Η πρακτική συμμετοχή ενισχύει την αυτοπεποίθηση και καταδεικνύει ότι η φωνή τους μπορεί να επηρεάσει την αλλαγή.

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

Βιβλιογραφία

Grzybowski, M. (2012). System rządów w Rzeczypospolitej Polskiej: charakterystyka i diagnoza wątpliwości. Uwagi wprowadzające. Przegląd Prawa Konstytucyjnego, (1), 5–16. Wydawnictwo Adam Marszałek.

Institute of Public Affairs. (2020). Youth attitudes on politics and democracy: Poland. Institute of Public Affairs. <https://www.isp.org.pl/en/news/youth-attitudes-on-politics-and-democracy-poland>

Poland Insight. (2024, February 6). Young voters show up in record numbers but remain disillusioned with politics, report finds. <https://polandinsight.com/young-voters-show-up-in-record-numbers-but-remain-disillusioned-with-politics-report-finds-99465/>

Rivista Microcredito. (2023). A European progressive look on youth and democracy.

Rivista Microcredito. https://www.rivista.microcredito.gov.it/content_page/109-opinioni/1167-a-european-progressive-look-on-youth-and-democracy.html

United Nations. (1948). Universal Declaration of Human Rights. <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

United Nations. (2006). Convention on the Rights of Persons with Disabilities. <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

ZOiS. (2023, September 27). Young Poles' political preferences: A fresh wind for the upcoming election. Centre for East European and International Studies (ZOiS). <https://www.zois-berlin.de/en/publications/zois-spotlight/young-poles-political-preferences-a-fresh-wind-for-the-upcoming-election>

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

Πηγές για περαιτέρω μελέτη

Charter of Fundamental Rights of the European Union, Article 26: Integration of Persons with Disabilities. Official Journal of the European Union, 2012/C 326/02.

Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>

Union of equality: Strategy for the rights of persons with disabilities 2021-2030

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/disability/union-equality-strategy-rights-persons-disabilities-2021-2030_en

Political participation of people with disabilities – new developments

(2024) <https://fra.europa.eu/en/publication/2024/political-participation>

United Nations (2006). Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD).

<https://www.un.org/disabilities/documents/convention/convoptprot-e.pdf>

European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) (2014). The Right to Political Participation for Persons with Disabilities: Human Rights Indicators.

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-right-political-participation-persons-disabilities_en.pdf

Mental Health Europe (2023). The Right to Vote for People with Psychosocial Disabilities in the European Union. <https://www.mhe-sme.org>

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Στόχος: Ο πρωταρχικός στόχος της ενότητας «Κάνοντας την πολιτική κατανοητή: Απλοποιημένα εργαλεία επικοινωνίας» είναι να ενδυναμώσει τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας ώστε να επικοινωνούν πολιτικές πληροφορίες με σαφήνεια, συνοπτικότητα και αποτελεσματικότητα σε ένα ευρύ και ποικιλόμορφο κοινό, όπως άτομα με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες. Στόχος είναι να γεφυρωθεί το χάσμα γνώσης που συχνά υπάρχει στην πολιτική, η οποία μπορεί να είναι περίπλοκη και γεμάτη με ορολογία, καθιστώντας τις έννοιες προσβάσιμες σε όσους δεν έχουν πολιτικό υπόβαθρο.

Σε μια εποχή άφθονης πληροφόρησης, η απλοποιημένη επικοινωνία βοηθά στην υπέρβαση του θορύβου, προωθώντας τη σαφήνεια και μειώνοντας την παραπληροφόρηση. Όταν τα πολιτικά μηνύματα είναι διαφανή και εύκολα κατανοητά, ενισχύουν την εμπιστοσύνη και τη νομιμότητα στις πολιτικές διαδικασίες και θεσμούς. Τελικά, αυτή η ενότητα παρέχει πρακτικές δεξιότητες και στρατηγικές για την επικοινωνία πολιτικών πληροφοριών, συμβάλλοντας στην προσέγγιση διαφορετικών ακροατηρίων και στην επίτευξη συγκεκριμένων πολιτικών στόχων, είτε πρόκειται για την κινητοποίηση των ψηφοφόρων είτε απλώς για την ενημέρωση του κοινού.

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εργαλεία για απλοποιημένη γραπτή επικοινωνία

1. Ενεργητική φωνή και απλή δομή προτάσεων Η γραφή σε ενεργητική φωνή (όπου το υποκείμενο εκτελεί την ενέργεια) και η χρήση απλών δομών προτάσεων καθιστά την επικοινωνία πιο σαφή και ελκυστική. Αποφεύγει τη σύγχυση και βελτιώνει την κατανόηση από τον αναγνώστη.

Στην πράξη:

- Αντί για: «Η αναφορά υποβλήθηκε από τον διευθυντή».
- Χρήση: "Ο διευθυντής υπέβαλε την αναφορά."
- Χρησιμοποιήστε σύντομες, άμεσες προτάσεις, ειδικά όταν εξηγείτε σύνθετες ιδέες.

2. Αποφυγή ορολογίας και ακρωνυμίων. Η τεχνική γλώσσα, οι συντομογραφίες και οι όροι που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση σε αναγνώστες που δεν είναι εξοικειωμένοι με αυτές. Η αντικατάστασή τους με απλή γλώσσα διασφαλίζει ευρύτερη κατανόηση.

- Στην πράξη:
- Αντικαταστήστε τη φράση «API» με τη φράση «ένα εργαλείο που επιτρέπει σε διαφορετικά λογισμικά να επικοινωνούν μεταξύ τους» όταν γράφετε για ένα μη τεχνικό κοινό.
- Ορίστε τα αναπόφευκτα ακρωνύμια την πρώτη φορά που χρησιμοποιούνται: «Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) συνιστά...»

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εργαλεία για απλοποιημένη γραπτή επικοινωνία

3. Αποτελεσματική Χρήση Επικεφαλίδων και Σημείων με Κουκκίδες

Οι σαφείς επικεφαλίδες και τα σημεία με κουκκίδες βοηθούν στη διάσπαση μεγάλων τμημάτων κειμένου, διευκολύνοντας τη σάρωση, την αφομοίωση και τη διατήρηση των πληροφοριών.

Στην πράξη:

Χρησιμοποιήστε περιγραφικές επικεφαλίδες όπως «Βήματα για την εφαρμογή» αντί για γενικές όπως «Διαδικασία».

Οι λίστες με κουκκίδες βοηθούν στην επισήμανση βασικών στοιχείων:

- Διατηρήστε τα σημεία συνοπτικά
- Ξεκινήστε κάθε σημείο με κεφαλαίο γράμμα
- Διατηρήστε συνεπή μορφοποίηση

4. Περιλήψεις και Βασικά Συμπεράσματα

Η παροχή περιλήψεων βοηθά στην ενίσχυση των σημαντικών σημείων και διασφαλίζει ότι οι αναγνώστες κατανοούν το βασικό μήνυμα, ακόμα κι αν παραβλέψουν το περιεχόμενο.

Στην πράξη:

Ολοκληρώστε τα email ή τις αναφορές με μια ενότητα "Βασικά Συμπεράσματα".

Παράδειγμα - Σύνοψη: Αυτός ο οδηγός περιγράφει εργαλεία για πιο καθαρή γραφή, όπως η χρήση ενεργητικής φωνής, η αποφυγή ορολογίας και η οργάνωση του περιεχομένου για ευκολότερη ανάγνωση.

5. Επαλήθευση Γεγονότων και Αναφορά Πηγών Η διασφάλιση της ακρίβειας χτίζει εμπιστοσύνη και αξιοπιστία. Η αναφορά αξιόπιστων πηγών επιτρέπει επίσης στους αναγνώστες να επαληθεύουν τις πληροφορίες και να διερευνούν περαιτέρω τα θέματα.

Στην πράξη:

- Διασταύρωση ισχυρισμών με αξιόπιστες πηγές (π.χ. κυβερνητικοί ιστότοποι, άρθρα με αξιολόγηση από ομοτίμους).
- Παράδειγμα: Σύμφωνα με το CDC (2024), τα ποσοστά εμβολιασμού αυξήθηκαν κατά 12% πέρυσι.

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Δραστηριότητα: Η πολιτική με λίγα λόγια

Στόχος: Να συμπυκνωθούν σύνθετες πολιτικές σε εύπεπτη, καθημερινή γλώσσα.

Υλικά: Λευκός πίνακας ή μεγάλο χαρτί, μαρκαδόροι, αυτοκόλλητα σημειώματα (προαιρετικά), χρονόμετρο.

Εκτιμώμενος χρόνος: 1 ώρα και 10 λεπτά

Γιατί έχει σημασία;

Αυτή η δραστηριότητα είναι σημαντική επειδή μετατρέπει πολύπλοκες πολιτικές σε σαφή, απλή γλώσσα, βοηθώντας τους συμμετέχοντες να σκεφτούν κριτικά, να επικοινωνήσουν με σαφήνεια και να γίνουν πιο ενημερωμένοι πολίτες.

Οδηγίες:

1. Επιλέξτε μια πολιτική: Επιλέξτε μια τρέχουσα ή σχετική πολιτική (π.χ. ένα προτεινόμενο νόμο, μια κυβερνητική πρωτοβουλία, μια διεθνή συμφωνία). Θα πρέπει να είναι κάτι που έχει κάποιο επίπεδο πολυπλοκότητας.
2. Αρχική ανταλλαγή ιδεών: Ως ομάδα, καταγράψτε όλους τους τεχνικούς όρους, τα ακρωνύμια και τις σύνθετες φράσεις που σχετίζονται με την πολιτική. Μην λογοκρίνετε τίποτα, απλά καταγράψτε τα όλα.
3. Η «εξήγηση για 5χρονα»: Προκαλέστε τους συμμετέχοντες να εξηγήσουν την πολιτική σαν να μιλούσαν σε ένα 5χρονο. Ποιες είναι οι απολύτως βασικές ιδέες; Τι κάνει;
4. Το «Elevator Pitch»: Τώρα, βελτιώστε αυτή την εξήγηση σε ένα «elevator pitch» 30 δευτερολέπτων. Ποιο είναι το κύριο πρόβλημα που αντιμετωπίζει; Ποια είναι η κύρια λύση της; Ποιους επηρεάζει;
5. Οπτική μεταφορά/αναλογία: Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να σκεφτούν μια απλή μεταφορά ή αναλογία από την καθημερινή ζωή που εξηγεί την πολιτική. (π.χ. «Ο προϋπολογισμός είναι σαν τη λίστα με τα ψώνια ενός νοικοκυριού»).
6. Βασικά συμπεράσματα (3 σημεία): Τέλος, συνοψίστε την πολιτική σε 3 βασικά σημεία που ο καθένας μπορεί να καταλάβει και να θυμηθεί.

Ερωτήσεις για συζήτηση:

1. Ποιο ήταν το πιο δύσκολο κομμάτι στην απλοποίηση αυτής της πολιτικής;
2. Πώς άλλαξε η εξήγησή σας όταν σκεφτήκατε διαφορετικά ακροατήρια (παιδιά 5 ετών, πολυάσχολοι ενήλικες); Μπορείτε να σκεφτείτε άλλες πολιτικές που θα επωφεληθούν από αυτό το είδος απλοποίησης;

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Συμβουλή #1: Αφήστε την ορολογία να γράφεται απλά

Αποφύγετε την πολιτική ορολογία, τα ακρωνύμια και την υπερβολικά επίσημη γλώσσα. Χρησιμοποιήστε σαφείς, καθημερινές λέξεις, σύντομες προτάσεις και σχετικά παραδείγματα που συνδέονται με τις εμπειρίες και τις ανησυχίες των νέων. Αυτό σημαίνει κατανόηση της αργκό τους, του χιούμορ τους και των ζητημάτων που επηρεάζουν πραγματικά τη ζωή τους.

Συμβουλή #2: Γνωρίστε τους/ις νέους/ες εκεί που βρίσκονται, online και offline

Αναγνωρίστε ότι οι νέοι καταναλώνουν πληροφορίες με διαφορετικό τρόπο. Χρησιμοποιήστε τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης που επισκέπτονται συχνά (όπως TikTok, Instagram, YouTube, X, Facebook), δημιουργήστε ελκυστικό οπτικό περιεχόμενο (infographics, σύντομα βίντεο) και σκεφτείτε διαδραστικές μορφές όπως δημοσκοπήσεις ή ερωτήσεις και απαντήσεις. Είναι σημαντικό να συνδυάσετε αυτό με αλληλεπιδράσεις στην πραγματική ζωή, όπως εκδηλώσεις της κοινότητας, εργαστήρια ή άτυπες συζητήσεις, για να δημιουργήσετε γνήσιες συνδέσεις και εμπιστοσύνη.

Συμβουλή #3: Διευκολύνετε τον διάλογο, μην απλώς υπαγορεύετε

Ενθαρρύνετε την ενεργητική ακρόαση και δημιουργήστε έναν ασφαλή χώρο για τους/ις νέους/ες ώστε να εκφράσουν τις απόψεις τους. Αντί να κάνετε διαλέξεις, κάντε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, αμφισβητήστε τις ιδέες τους με σεβασμό και βοηθήστε τους να σκεφτούν κριτικά για τα πολιτικά ζητήματα. Θέστε τον εαυτό σας ως οδηγό και συντονιστή, ενδυναμώνοντάς τους να εξερευνήσουν, να αμφισβητήσουν και να διαμορφώσουν τις δικές τους τεκμηριωμένες απόψεις.

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Βιβλιογραφία

- Hyland-Wood, B., Gardner, J., Leask, J. et al. Toward effective government communication strategies in the era of COVID-19. *Humanit Soc Sci Commun* 8, 30 (2021). <https://doi.org/10.1057/s41599-020-00701-w>
- 5.1 *General context*. Youth Wiki <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/cyprus/51-general-context#:~:text=of%20representative%20democracy-,Main%20concepts,of%20societal%20and%20democratic%20life.>
- 5.2 *Youth participation in representative democracy*. Youth Wiki. <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/cyprus/52-youth-participation-in-representative-democracy>
- 5.3 *Youth representation bodies*. Youth Wiki. <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/cyprus/53-youth-representation-bodies>
- 5.9 *e-participation*. Youth Wiki. <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/cyprus/59-e-participation>
- Katerina Panagi (2024, November 3). *Why young people don't see potential in civic participation in Cyprus* - YourCommonwealth. <https://yourcommonwealth.org/social-development/why-young-people-dont-see-potential-in-civic-participation-in-cyprus/#:~:text=Without%20accessible%20platforms%20for%20expressing,value%20of%20their%20participation%20in>
- Maaß, C. (2020). *Easy language–plain language–easy language plus: Balancing comprehensibility and acceptability* (p. 304). Frank & Timme.
- *The Power of Language: Exploring the role of Language in Politics* - *International Journal of Research and Innovation in Social Science*. (2024, September 13). International Journal of Research and Innovation in Social Science. <https://rsisinternational.org/journals/ijriss/articles/the-power-of-language-exploring-the-role-of-language-in-politics/>
- *Young Cypriots have no trust in political system*. (2024, May 15). Cyprus Mail. <https://cyprus-mail.com/2024/05/15/young-cypriots-have-no-trust-in-political-system>

2. ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΤΗ: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Πηγές για περαιτέρω μελέτη

- Bischof, D., & Senninger, R. (2018). Simple politics for the people? Complexity in campaign messages and political knowledge. *European Journal of Political Research*, 57(2), 473-495.
- Lee, S. (n.d.). *Mastering political communication*. <https://www.numberanalytics.com/blog/mastering-political-communication>
- Lilleker, D. G. (2006). Key concepts in political communication.
- Neudert, L. M., & Marchal, N. (2019). *Polarisation and the use of technology in political campaigns and communication*. European Parliament.
- Wolfsfeld, G. (2022). *Making sense of media and politics: Five principles in political communication*. Routledge.
- Tips & Sayings for Clear Political Communication (Inspired by Hyland-Wood et al., Nature Communications, 2021)
- Language is a powerful tool in political discourse and it is a powerful tool for persuasion and manipulation in politics. Political leaders use language to convey their messages, shape public opinion, and mobilize support for their agendas' (International Journal of Research and Innovation in Social Science, 2024).
- In 'Easy Language–Plain Language–Easy Language Plus: Balancing Comprehensibility and Acceptability', Claudia Maaß (2020)

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Από τη μάθηση στην πράξη: Τι προσφέρει αυτή η ενότητα

Αυτή η ενότητα υποστηρίζει τους/ις εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας στην προσπάθειά τους να βοηθήσουν νέους/ες με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και να συμμετάσχουν στην πολιτική ζωή. Εξετάζει πώς το εσωτερικευμένο στίγμα μπορεί να περιορίσει τη συμμετοχή και παρέχει πρακτικούς τρόπους για την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων μέσω της ενδυνάμωσης, της ένταξης και προσεγγίσεων που βασίζονται στα δικαιώματα.

Μέσα από ένα συνδυασμό σύντομης θεωρίας, εργαλείων από την πραγματική ζωή, πρακτικών δραστηριοτήτων και ασκήσεων αναστοχασμού, οι επαγγελματίες θα ενισχύσουν την ικανότητά τους να δημιουργούν υποστηρικτικούς χώρους, να χρησιμοποιούν ενδυναμωτική γλώσσα και να προωθούν την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των νέων. Μέχρι το τέλος της ενότητας, οι αναγνώστες θα αποκτήσουν συγκεκριμένες δεξιότητες για να μετατρέψουν το στίγμα σε δύναμη και να καθοδηγήσουν τους/ις νέους/ες προς την ενεργό, ουσιαστική πολιτική συμμετοχή.

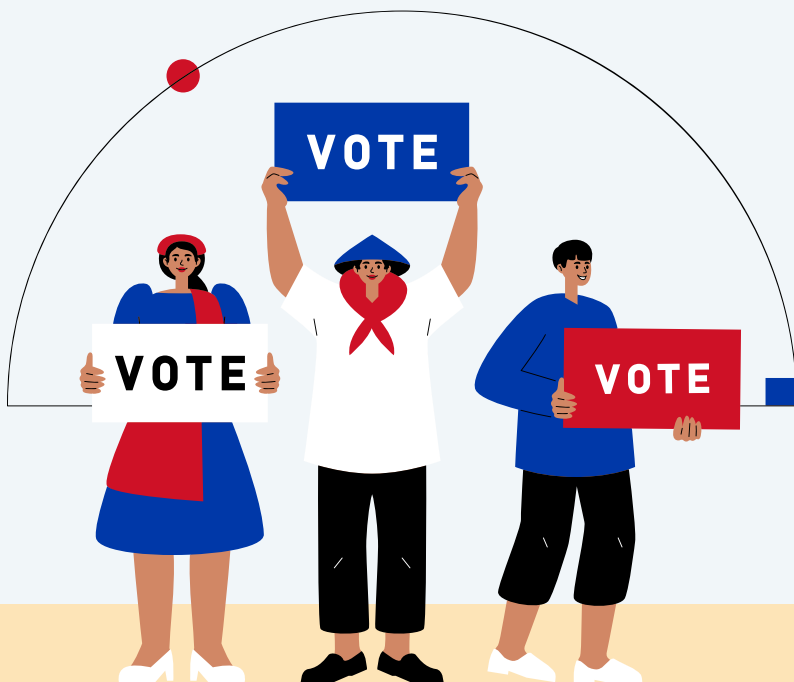
3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Κατανόηση της ενδυνάμωσης και του εσωτερικευμένου στίγματος

Η ενδυνάμωση δεν αφορά μόνο το να βοηθάμε τα άτομα να αισθάνονται καλύτερα, αλλά και τη μετατόπιση της εξουσίας. Στο πλαίσιο των ψυχοκοινωνικών αναπηριών, η ενδυνάμωση σημαίνει την υποστήριξη των νέων ώστε να ανακτήσουν την αυτονομία τους, να αμφισβητήσουν τους κοινωνικούς κανόνες και να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους ως κατόχους δικαιωμάτων.

Όταν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας υιοθετούν μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα, δεν παρέχουν απλώς φροντίδα, αλλά δημιουργούν συνθήκες για συμμετοχή, φωνή και επιρροή. Αυτό αμφισβητεί το στίγμα στη ρίζα του, επαναπροσδιορίζοντας ποιος κατέχει τη γνώση και ποιος αξίζει χώρο στη δημόσια ζωή (ΠΟΥ, 2010).

Τι είναι το εσωτερικευμένο στίγμα: Το εσωτερικευμένο στίγμα (που ονομάζεται επίσης αυτοστίγμα) περιλαμβάνει την αποδοχή και την εσωτερίκευση δημόσιων στερεοτύπων και προκαταλήψεων σχετικά με την ψυχική ασθένεια, τα οποία στη συνέχεια γίνονται μέρος της αυτοαντίληψης και της ταυτότητας ενός ατόμου (Drapalski et al., 2013)

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Εργαλείο: Το πρίσμα της ενδυνάμωσης

Τι είναι:

Το πρίσμα της ενδυνάμωσης είναι ένα αναστοχαστικό πλαίσιο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας για να αξιολογήσουν και να προσαρμόσουν τις πρακτικές, τα περιβάλλοντα και τη γλώσσα τους, με στόχο τη μείωση του στιγματισμού και την αύξηση της ένταξης. Βοηθά τους επαγγελματίες να αλλάξουν από το να βλέπουν τους νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες ως παθητικούς αποδέκτες υποστήριξης, στην αναγνώρισή τους ως πολιτικούς παράγοντες με δικαιώματα, γνώσεις και εξουσία.

Πώς να το χρησιμοποιήσετε:

Πριν σχεδιάσετε μια δραστηριότητα, συντονίσετε μια συζήτηση ή προετοιμάσετε έναν χώρο, κάντε στον εαυτό σας τις ακόλουθες καθοδηγητικές ερωτήσεις:

- Φωνή – Επιτρέπει αυτός ο χώρος/δραστηριότητα στους νέους να εκφράζουν τις απόψεις τους ελεύθερα και με ασφάλεια;
- Δράση – Ενθαρρύνονται οι νέοι να κάνουν επιλογές και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες;
- Εκπροσώπηση – Συμμετέχουν οι νέοι με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες στη λήψη αποφάσεων ή είναι ορατοί ως ηγέτες;
- Υποστήριξη – Υπάρχουν διαθέσιμες διευκολύνσεις, υποστήριξη από ομοτίμους ή δίκτυα συναισθηματικής ασφάλειας;
- Μετατόπιση ισχύος – Μήπως αυτό αμφισβητεί τις παραδοσιακές δυναμικές ισχύος (π.χ., ειδικός έναντι πελάτη) και την εμπειρία που βιώνεται από το κέντρο;

Γιατί έχει σημασία:

Η χρήση του πρίσματος της Ενδυνάμωσης, βοηθά τους/ις εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας να μεταβούν από την καλοπροαίρετη υποστήριξη στην μετασχηματιστική ένταξη. Υπενθυμίζει στους/ις επαγγελματίες ότι η πραγματική ενδυνάμωση απαιτεί τόσο συναισθηματική ασφάλεια όσο και δομική πρόσβαση στην εξουσία.

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Δραστηριότητα 1: «Μπαίνοντας στη θέση τους»

Στόχος: Αυτή η δραστηριότητα θα βοηθήσει τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να κατανοήσουν το εσωτερικευμένο στίγμα και την εμπειρία του αποκλεισμού.

Χρόνος: 45–60 λεπτά

Υλικά: Χαρτί, μαρκαδόροι, πρότυπο χάρτη ενσυναίσθησης (ή πίνακες παρουσιάσεων)

Οδηγίες:

Εισαγωγή: Παρουσιάστε συνοπτικά τι είναι το εσωτερικευμένο στίγμα και πώς μπορεί να επηρεάσει την πολιτική αυτοπεποίθηση και ταυτότητα.

Σενάριο: Παρουσιάστε ένα φανταστικό προφίλ ενός νεαρού ατόμου με ψυχοκοινωνική αναπηρία (π.χ. άγχος, κατάθλιψη, σχιζοφρένεια) που ενδιαφέρεται για την κοινωνική αλλαγή αλλά αισθάνεται ότι «δεν ανήκει» σε πολιτικούς χώρους.

Σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν έναν χάρτη ενσυναίσθησης απαντώντας:

Τι μπορεί να σκέφτεται και να νιώθει αυτός ο νεαρός;

Τι μπορεί να δουν, να ακούσουν ή να βιώσουν στο περιβάλλον τους;

Ποιοι είναι οι φόβοι και οι ελπίδες τους σχετικά με το να μιλήσουν ή να εμπλακούν;

Ανασκόπηση: Συζητήστε τι μπορούν να κάνουν οι επαγγελματίες για να υποστηρίξουν νέους σαν κι αυτούς στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν πολιτική φωνή.

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Δραστηριότητα 2: «Χαρτογραφήστε τα εμπόδια, χτίστε τη γέφυρα»

Στόχος: Εντοπισμός εμποδίων στην πολιτική συμμετοχή και από κοινού ανάπτυξη λύσεων χωρίς αποκλεισμούς.

Αυτή η δραστηριότητα θα βοηθήσει τους εργαζόμενους για νέους να περάσουν από την ευαισθητοποίηση στη δράση για την πολιτική υποστήριξη χωρίς αποκλεισμούς.

Διάρκεια: 60 λεπτά

Υλικά: Μεγάλα φύλλα χαρτιού, μαρκαδόροι, χαρτάκια σημειώσεων

Οδηγίες:

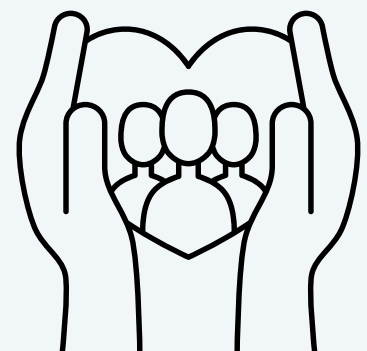
Ρωτήστε: Τι εμποδίζει τους/ις νέους/ες με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες να ασχοληθούν πολιτικά; Γράψτε όλες τις απαντήσεις σε έναν πίνακα (π.χ. φόβος, δυσκολία πρόσβασης, έλλειψη αυτοπεποίθησης, στίγμα).

Μικρές ομάδες: Αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα εμπόδιο. Το καθήκον τους: να σχεδιάσουν μια πρακτική στρατηγική υποστήριξης που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ένας εργαζόμενος για νέους για την αντιμετώπισή του.

Χρησιμοποιήστε την ερώτηση: Πώς θα έμοιαζε η υποστήριξη στην πραγματική ζωή;

Χτίζοντας Γέφυρες: Κάθε ομάδα παρουσιάζει την υποστηρικτική της λύση και την γράφει σε μια μεγάλη αφίσα.

Σύνοψη: Συζητήστε ποιες ιδέες μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα και ποιες αλλαγές ενδέχεται να απαιτούν υποστήριξη ή υποστήριξη σε επίπεδο συστήματος.

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Πώς να κάνετε τα άτομα με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες να αισθάνονται πιο ενδυναμωμένα

Συμβουλή #1: Χρησιμοποιήστε ενδυναμωτική και συμπεριληπτική γλώσσα

Αποφύγετε χαρακτηρισμούς όπως “ψυχικά ασθενής” ή “πάσχων”. Προτιμήστε θετική γλώσσα που αναδεικνύει τα δυνατά σημεία, όπως “νέος/α με βιωμένη ψυχοκοινωνική αναπηρία”.

Συμβουλή #2: Μιλήστε ανοιχτά για το στίγμα

Δημιουργήστε ασφαλείς ευκαιρίες για να διερευνήσετε πώς το στίγμα επηρεάζει την αυτοεικόνα και την πολιτική αυτοπεποίθηση. Δώστε στους/ις νέους/ες χώρο να εκφράσουν πώς τα κοινωνικά μηνύματα έχουν διαμορφώσει τις πεποιθήσεις τους για τον εαυτό τους.

Συμβουλή #3: Συνδέστε την εμπειρία που έχετε βιώσει με τη δύναμη

Τονίστε ότι οι προσωπικές τους εμπειρίες τους παρέχουν πολύτιμες γνώσεις. Αυτό τους καθιστά όχι μόνο συμμετέχοντες, αλλά και ειδικούς στη διαμόρφωση πολιτικής που τους αφορά.

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Βιβλιογραφία

European Disability Forum. (2020). The Right to Vote for Persons with Disabilities in Europe. Retrieved from <https://www.edf-feph.org>

Drapalski, A., Lucksted, A., Perrin, P., Aakre, J., Brown, C., Deforge, B., & Boyd, J. (2013). A model of internalized stigma and its effects on people with mental illness.. *Psychiatric services*, 64 3, 264-9 . <https://doi.org/10.1176/APPI.PS.001322012>.

Kasimatis. (2022). The availability, accessibility, and quality of support services for older persons with disabilities in Greece. EASPD. Retrieved from <https://easpd.eu/resources-detail/the-availability-accessibility-and-quality-of-support-services-for-older-persons-with-disabilities-in-greece/>

PAVLIDOU, E., & KARTASIDOU, L. (2017). *Learner Diversity and Identities*.

Skordos, L., Panagiotis, D., Marini, G., Fragkouli, A., & Fitsiou, P. (2023). Mental health service users claiming their right to self-advocacy: The journey of Autoekprosopsi. In *The Routledge International Handbook of Disability Human Rights Hierarchies* (pp. 100-110). Routledge.

World Health Organization. (2010). *Mental health and development: Targeting people with mental health conditions as a vulnerable group*. World Health Organization. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241563949>

3. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

Πηγές για περαιτέρω μελέτη

Βίντεο στο Youtube : [Cultivating Young People's Empowerment and Participation in Society - Dr Darren Sharpe](#)

Οδηγός: [Political Participation of Persons with Intellectual or Psychosocial Disabilities](#)

Εκπαιδευτικό Υλικό: [extra-c EU-funded project for young people with intellectual disabilities](#)

Βίντεο στο Youtube : [Interrupting our Mental Health Stigma](#)

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ/ΕΣ

Όλοι έχουν το δικαίωμα να ακούγονται και να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν τη ζωή τους. Τα άτομα με νοητική αναπηρία και τα άτομα με αυτισμό έχουν μοναδικές εμπειρίες και ιδέες που είναι σημαντικές για την οικοδόμηση ισχυρότερων και δικαιότερων κοινοτήτων.

Μέσα από προσβάσιμες και πρακτικές δραστηριότητες, οι συμμετέχοντες/ουσες θα εξερευνήσουν πώς μπορούν:

- Μοιράζονται τις απόψεις τους για θέματα της κοινότητας,
- Να μιλούν ανοιχτά για τον εαυτό τους και τους άλλους (αυτοϋπεράσπιση) και
- Συμμετέχουν σε δημόσιες συναντήσεις και φόρουμ

Κάθε δραστηριότητα σε αυτό το κιτ εργαλείων επικεντρώνεται στην οικοδόμηση αυτοπεποίθησης, επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης σχετικά με τα πολιτικά δικαιώματα σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον. Στόχος είναι να ενδυναμωθεί κάθε συμμετέχων ώστε να κατανοήσει ότι η φωνή του έχει σημασία και ότι μπορεί να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινότητάς τους.

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Τα άτομα με νοητική υστέρηση και τα άτομα με αυτισμό έχουν τα ίδια δικαιώματα με όλους τους άλλους.

Η πολιτική συμμετοχή δεν περιορίζεται στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος.

Σημαίνει την ευκαιρία να:

- Εκφράζεις τις απόψεις σου για θέματα που σε αφορούν
- Συμμετέχουν σε αποφάσεις που επηρεάζουν την καθημερινή σας ζωή
- Συμβάλλουν στη διαμόρφωση της κοινότητάς σας με τρόπους που λειτουργούν για όλους

Ωστόσο, συχνά αντιμετωπίζουν εμπόδια όπως:

- Δύσκολες ή ασαφείς πληροφορίες
- Μη πρόσκληση για συμμετοχή
- Δεν τους ακούνε ή δεν τους παίρνουν στα σοβαρά

Συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς σημαίνει:

- Χρήση προσιτής γλώσσας και εργαλείων (όπως οπτικά βοηθήματα, ευανάγνωστο υλικό)
- Παροχή υποστήριξης για επικοινωνία και κατανόηση
- Δημιουργία χώρων όπου όλες οι φωνές γίνονται σεβαστές

Όλοι μπορούν να συνεισφέρουν με τον δικό τους τρόπο. Για παράδειγμα:

- Μοιραστείτε τη γνώμη σας σε μια συζήτηση της κοινότητας
- Θέτοντας ερωτήσεις σε μια δημόσια συνάντηση
- Δημιουργία αφίσας ή βίντεο για μια εκστρατεία
- Να πείτε σε έναν τοπικό ηγέτη τι είναι σημαντικό για εσάς
- Να γίνετε μέλος μιας ομάδας αυτοπροστασίας ή υποστήριξης

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

ΕΡΓΑΛΕΙΟ: Η κάρτα γνώμης μου

Στόχος:

Να βοηθήσει τους ανθρώπους να εκφράσουν τις απόψεις και τις ιδέες τους με σαφή, δομημένο και προσιτό τρόπο κατά τη διάρκεια κοινοτικών συναντήσεων, δημόσιων φόρουμ ή ομαδικών συζητήσεων

Τι είναι αυτό;

Ένα απλό και οπτικό πρότυπο (έντυπο ή ψηφιακό) που βοηθά ένα άτομο να επικοινωνήσει τι σκέφτεται, τι του αρέσει, τι θέλει να αλλάξει ή τι ρωτάει για ένα θέμα της κοινότητας.

Ενότητες καρτών (με οπτική υποστήριξη):

- Θέλω να μιλήσω για: Ένα θέμα που είναι σημαντικό για το άτομο
- Μου αρέσει αυτό: Κάτι που υποστηρίζει ή θέλει να διατηρήσει
- Δεν μου αρέσει αυτό: Κάτι που θέλει να αλλάξει
- Η ιδέα μου είναι: Μια προσωπική πρόταση
- Έχω μια ερώτηση: Μια ερώτηση για τα μέλη της ομάδας

Πώς να το χρησιμοποιήσετε:

Ένας συντονιστής ή ένα άτομο υποστήριξης βοηθά τον συμμετέχοντα να συμπληρώσει την κάρτα πριν από μια συνάντηση.

Το άτομο μπορεί να το διαβάσει φωναχτά, να το δείξει ή να το παραδώσει κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης.

Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σε ομαδικές συναντήσεις για τη συλλογή κοινών ιδεών.

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Δραστηριότητα 1. Τοίχος Απόψεων Κοινότητας

Σκοπός:

Να εκφράσουν ιδέες και ανησυχίες σχετικά με ζητήματα της κοινότητας με οπτικό και προσιτό τρόπο.

Εκτιμώμενος χρόνος:

60–90 λεπτά

Απαιτούμενα υλικά:

- Μεγάλες αφίσες ή χαρτί τοιχογραφίας
- Μαρκadόροι, κηρομπογιές, χρωματιστά μολύβια
- Ψαλίδι και κόλλα
- Περιοδικά ή έντυπες εικόνες
- Οπτικά βοηθήματα ή εικονογράμματα
- Αυτοκόλλητες σημειώσεις

Περιγραφή Δραστηριότητας:

1. Δημιουργήστε μια τοιχογραφία χωρισμένη σε θεματικές ενότητες (π.χ., μεταφορές, υγεία, πάρκα, προσβασιμότητα).
2. Οι συμμετέχοντες/ουσες μοιράζονται τις ιδέες τους χρησιμοποιώντας σχέδια, λέξεις, κομμένες εικόνες ή εικονογράμματα.
3. Οι συντονιστές βοηθούν τους/ις συμμετέχοντες/ουσες να επικοινωνούν με σαφήνεια τις προτάσεις τους.
4. Η ολοκληρωμένη τοιχογραφία παρουσιάζεται ή εκτίθεται σε δημόσιο χώρο.

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Δραστηριότητα 2. Προσομοίωση δημόσιας συνάντησης χωρίς αποκλεισμούς

Σκοπός:

Να εξασκηθείτε στη συμμετοχή σε δημόσιο φόρουμ ή σε κοινοτική συνάντηση.

Εκτιμώμενος χρόνος:

90–120 λεπτά (μπορεί να χωριστεί σε δύο συνεδρίες)

-
- Απαιτούμενα υλικά:
- Απλή ημερήσια διάταξη ή σενάριο συνάντησης
- Κάρτες ρόλων (π.χ. μέλος κοινότητας, δημοτικός σύμβουλος, συντονιστής)
- Οπτικά βοηθήματα ή κάρτες με προτροπές (π.χ. εικόνες, σύμβολα, αρχικές προτάσεις)
- Ετικέτες ονομάτων ή καπέλα για την ένδειξη ρόλων
- Μικρόφωνο ή stick ομιλίας (προαιρετικά για τη σειρά)

Περιγραφή Δραστηριότητας:

1. Προσομοιώστε μια συνάντηση της κοινότητας όπου συζητείται ένα τοπικό ζήτημα (π.χ., βελτίωση ενός πάρκου).
2. Στους συμμετέχοντες ανατίθενται ρόλοι και υποστηρίζονται για να προετοιμάσουν απλές δηλώσεις ή ερωτήσεις.
3. Χρησιμοποιήστε οπτικά μέσα και δομημένη σειρά για να υποστηρίξετε την κατανόηση και τη συμμετοχή.
4. Όλοι εξασκούνται στην έκφραση των ιδεών τους με σεβασμό

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Ακολουθούν τρεις βασικές στρατηγικές για την προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς πολιτικής συμμετοχής από την οπτική γωνία των νέων: Πρόκειται για τον μετασχηματισμό των στάσεων, των μεθόδων και των δομών, έτσι ώστε οι νέοι με αναπηρίες να μπορούν να ασκούν πλήρως την ιδιότητά τους ως πολίτες.

Συμβουλή #1 Σχεδιάστε από κοινού προσβάσιμους χώρους συμμετοχής

Προσκαλέστε νέους/ες με αναπηρίες να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό και την αξιολόγηση πολιτικών δραστηριοτήτων (εργαστήρια, συζητήσεις, κοινοβούλια νέων). Βεβαιωθείτε ότι:

- Οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες σε προσβάσιμη μορφή (ευανάγνωστη, σε νοηματική γλώσσα, υπότιτλους, εικονογράμματα).
- Τα φυσικά και εικονικά περιβάλλοντα ακολουθούν τα καθολικά πρότυπα προσβασιμότητας

Συμβουλή #2 Εκπαίδευση σε θέματα δικαιωμάτων και συμπεριληπτικής ηγεσίας

Προσφέρετε εργαστήρια για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αναπηρία και την ηγεσία των νέων, προσαρμοσμένα σε διαφορετικούς τύπους αναπηριών. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους νέους με αναπηρίες να αναλάβουν πολιτικούς ρόλους πέρα από την ψήφο, όπως ως εκπρόσωποι νέων, εκπρόσωποι ή συντονιστές.

Συμβουλή #3 Διευκόλυνση κοινών δικτύων υπεράσπισης

Πρωθήστε χώρους χωρίς αποκλεισμούς όπου νέοι με και χωρίς αναπηρίες συνεργάζονται σε πρωτοβουλίες υπεράσπισης (εκστρατείες, αιτήματα, συμβούλια νέων). Αυτό βοηθά στην άρση των φραγμών συμπεριφοράς και ενισχύει την κοινωνική συνοχή.

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Βιβλιογραφία

- Committee of Representatives of Persons with Disabilities in Spain (CERMI). (2020). Report on the political participation of persons with disabilities in Spain. Retrieved from <https://www.cermi.es/es/observatorio-publicaciones/participacion-politica>
- Defensor del Pueblo. (2020). Annual Report 2020: Accessibility in electoral processes. Retrieved from <https://www.defensordelpueblo.es/informe-anual-2020/>
- European Union Agency for Fundamental Rights. (2014). The right to political participation for persons with disabilities: Human rights indicators. Publications Office of the European Union. Retrieved from <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/right-political-participation-persons-disabilities-human-rights-indicators>
- Fernández, S. (2016). Political rights and participation of people with psychosocial disabilities: Barriers and inclusion strategies. *Journal of Disability and Society Studies*, 5(1), 9–24.
- García, A., & López, M. (2019). Political participation of persons with disabilities in Spain: Challenges and opportunities. *Editorial Jurídica Española*.
- Gómez, M., & Ruiz, A. (2017). The right to vote of persons with disabilities: Perspectives and challenges in the framework of Spanish legislation. *Journal of Law and Disability*, 15(1), 29–46.
- Instituto Nacional de Estadística (INE). (2020). Disability, Personal Autonomy, and Dependency Situations Survey 2020. Retrieved from https://www.ine.es/prensa/edades_2020.pdf
- Observatorio Estatal de la Discapacidad. (2021). Social and political participation of persons with disabilities in Spain. Retrieved from <https://www.observatoriodeladiscapacidad.info>
- Plena Inclusión España. (2019). Report on the political and electoral participation of persons with disabilities in Spain. Retrieved from <https://www.plenainclusion.org/informes/participacion-politica>
- Rodríguez, P., & Martín, E. (2020). The political inclusion of persons with disabilities in the Spanish context: Progress and obstacles. *Spanish Journal of Disability*, 24(3), 55–71. <https://doi.org/10.1093/serd.2020.0005>
- Sánchez, J. M. (2018). Accessibility and political participation: A reflection on disability in democracy. *Political Studies*, 39(2), 103–121.

4. ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Πρόσθετοι πόροι

Εύκολο στην ανάγνωση: «Τα δικαιώματά μου στην ΕΕ»:

- Προσβάσιμα έγγραφα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δικαίωμα συμμετοχής και τον τρόπο συνομιλίας με πολιτικούς
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read>

Συμπέρασμα Ευρώπης – Σειρά Συνεδρίων "Ακούστε τις Φωνές μας"

- Πραγματικές μαρτυρίες από άτομα με νοητική υστέρηση σε όλη την Ευρώπη που συμμετέχουν σε πολιτικές συζητήσεις.
- Δραστηριότητες αυτο-υπεράσπισης και ηγεσίας στις κοινότητές τους.
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: <https://www.youtube.com/@InclusionEurope/videos>

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Τι προσφέρει αυτή η ενότητα

Αυτό το κεφάλαιο εστιάζει στη μετατροπή των οικογενειών και των δικτύων υποστήριξης από πιθανά εμπόδια σε ενεργούς συμμάχους στην υποστήριξη της πολιτικής συμμετοχής των νέων. Αντί να εργάζεται παράλληλα με τις οικογένειες ή να προσπαθεί να τις πείσει ξεχωριστά, αυτή η προσέγγιση φέρνει όλους μαζί για να εξερευνήσουν τη συμμετοχή ως ένα κοινό ταξίδι.

Οι στρατηγικές σε αυτήν την ενότητα είναι χρήσιμες επειδή:

- Χτίζουν κατανόηση μέσω της εμπειρίας: Αντί να μιλάνε απλώς για τη συμμετοχή, οι οικογένειες την βιώνουν μαζί, μειώνοντας τον φόβο για το άγνωστο
- Αντιμετωπίζουν άμεσα τις ανησυχίες: Δημιουργούν ασφαλείς χώρους για να συζητήσουν ανησυχίες, παρανοήσεις και ελπίδες χωρίς κρίση
- Ενισχύουν τις σχέσεις: χρησιμοποιούν πολιτικές συμμετοχή ως ευκαιρία ευκαιρία για εμβάθυνση της κατανόησης μεταξύ των νέων και των οικογενειών τους
- Ανάπτυξη κοινών δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων: Εξοπλισμός των οικογενειών με εργαλεία για τον εντοπισμό και την υπέρβαση των εμποδίων από κοινού
- Δημιουργία μόνιμων συστημάτων υποστήριξης: Δημιουργία δικτύων οικογενειών που μπορούν να υποστηρίξουν η μία την άλλη στο ταξίδι της πολιτικής συμμετοχής

Όταν οι οικογένειες γίνονται εταίροι και όχι φύλακες, οι νέοι αποκτούν αυτοπεποίθηση, πόρους και τη συναισθηματική υποστήριξη που χρειάζονται για διαρκή πολιτική συμμετοχή. Αυτή η προσέγγιση βοηθά επίσης τις οικογένειες να βλέπουν τα πολιτικά ενδιαφέροντα του νέου τους ως ένδειξη ανάπτυξης και ικανότητας και όχι ως πηγή ανησυχίας.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Οι οικογένειες και τα στενά δίκτυα υποστήριξης συχνά λειτουργούν ως οι πιο σημαντικές φωνές στη ζωή των νέων, ωστόσο, μπορούν άθελά τους να γίνουν εμπόδια στην πολιτική συμμετοχή όταν καθοδηγούνται από προστατευτικά ένστικτα ή παρανοήσεις σχετικά με την πολιτική εμπλοκή και την αναπηρία. Η έρευνα δείχνει ότι οι νέοι με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες είναι πιο πιθανό να συμμετάσχουν στην πολιτική ζωή όταν οι οικογένειές τους κατανοούν και υποστηρίζουν τη συμμετοχή τους. Ωστόσο, πολλές οικογένειες τρέφουν φόβους για την ασφάλεια, την ικανότητα του νέου τους ή την πιθανότητα διακρίσεων σε πολιτικούς χώρους.

Η σχέση μεταξύ των οικογενειών και της πολιτικής συμμετοχής είναι περίπλοκη - ενώ ορισμένες οικογένειες μπορεί να αποθαρρύνουν τη συμμετοχή λόγω στιγματισμού ή ανησυχιών για την ασφάλεια, άλλες μπορεί να είναι υπερπροστατευτικές με τρόπους που περιορίζουν ακούσια την αυτονομία. Οι επιτυχημένες οικογενειακές συνεργασίες απαιτούν την αντιμετώπιση αυτών των ανησυχιών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τις οικογένειες ως ειδικούς στις ανάγκες των νέων τους και πολύτιμους συμμάχους στη δημιουργία πολιτικών χώρων χωρίς αποκλεισμούς.

Το πολιτισμικό υπόβαθρο, οι προηγούμενες εμπειρίες με τις διακρίσεις και η οικογενειακή δυναμική γύρω από την αναπηρία επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οικογένειες βλέπουν την πολιτική συμμετοχή. Η δημιουργία γνήσιων συνεργασιών σημαίνει αναγνώριση αυτών των διαφορετικών προοπτικών, ενώ παράλληλα συνεργαζόμαστε για να διεκδικούμε τις ευκαιρίες για ουσιαστική συμμετοχή στα κοινά.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Δραστηριότητα 1. Κύκλοι Διαλόγου για την Οικογένεια

Εκτιμώμενος χρόνος:

- 60–90 λεπτά

Γιατί έχει σημασία:

- Χτίζει εμπιστοσύνη και ενσυναίσθηση μεταξύ νέων, οικογενειών και εργαζομένων
- Ενθαρρύνει τον ανοιχτό διάλογο για κοινά ζητήματα
- Ενισχύει τις δεξιότητες υπεράσπισης και επικοινωνίας

Υλικά:

- Καρέκλες σε κύκλο (ή διαδικτυακή αίθουσα διαλείμματος)
- Κατευθυντήριες ερωτήσεις
- Οικογενειακές ιστορίες ή μελέτες περίπτωσης
- Χαρτί/μαρκαδόροι ή ψηφιακά εργαλεία

Οδηγίες:

- Σχηματίστε έναν κύκλο και εξηγήστε τον σκοπό.
- Χρησιμοποιήστε καθοδηγητικές ερωτήσεις για να ξεκινήσετε τη συζήτηση.
- Μοιραστείτε πραγματικές οικογενειακές ιστορίες για αναστοχασμό.
- Εντοπίστε ένα κοινό ζήτημα και ερευνήστε το μαζί.
- Εξασκηθείτε σε παιχνίδια ρόλων για να αναπτύξετε δεξιότητες υπεράσπισης.
- (Προαιρετικό) Παρακολουθήστε μια εκδήλωση υπεράσπισης ως ομάδα.
- Σκεφτείτε τα διδάγματα που αντλήσατε και τα επόμενα βήματα.
- Κλείστε το τραπέζι με κάθε άτομο να μοιράζεται μια ιδέα.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Δραστηριότητα 2. Ημέρες Πολιτικής Εμπειρίας

Εκτιμώμενος χρόνος:

- Μισή μέρα (3–4 ώρες, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας και της ενημέρωσης)

Γιατί έχει σημασία:

- Κάνει τις διαδικασίες πολιτικής συμμετοχής πιο απτές και λιγότερο εκφοβιστικές
- Χτίζει αυτοπεποίθηση και γνώση σχετικά με τη συμμετοχή
- Ενισχύει τους οικογενειακούς δεσμούς μέσα από κοινές εμπειρίες

Υλικά:

- Πληροφορίες για την εκδήλωση και υλικό προετοιμασίας
- Υποστήριξη προσβασιμότητας (μεταφορά, διερμηνείς, υποστηρικτική τεχνολογία)
- Φύλλα εργασίας ή ημερολόγια αναστοχασμού

Οδηγίες:

- Επιλέξτε μια προσβάσιμη εκδήλωση για τους πολίτες (π.χ. συνεδρίαση δημοτικού συμβουλίου, φόρουμ).
- Παρέχετε οδηγούς προετοιμασίας για το τι να περιμένετε.
- Οργανώστε τη μεταφορά και την απαραίτητη υποστήριξη.
- Παρακολουθήστε την εκδήλωση μαζί ως ομάδα.
- Στη συνέχεια, κάντε ανασκόπηση με ερωτήσεις καθοδηγούμενης αναστοχασμού.
- Καταγράψτε και μοιραστείτε πληροφορίες με άλλες οικογένειες.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Δραστηριότητα 3. Πολιτικό Χρονολόγιο Μαζί

Εκτιμώμενος χρόνος:

- 90 λεπτά

Γιατί έχει σημασία:

- Δείχνει πώς συνδέονται οι προσωπικές και οι πολιτικές ιστορίες
- Βοηθά τις οικογένειες να δουν την πολιτική ως μέρος της βιωματικής τους εμπειρίας
- Επισημαίνει στιγμές ενδυνάμωσης και τομείς για υπεράσπιση

Υλικά:

- Μεγάλες χρονογραμμές σε χαρτί ή ψηφιακά εργαλεία (Miro, Jamboard)
- Μαρκadόροι, αυτοκόλλητα ή εικονίδια για εκδηλώσεις
- Προτροπές αναστοχασμού

Οδηγίες:

- Παρέχετε ένα κενό πρότυπο χρονοδιαγράμματος.
- Καταγράψτε βασικές στιγμές: προσωπικές, οικογενειακές, πολιτικές, κοινοτικές.
- Συζητήστε πώς τα αστικά γεγονότα επηρέασαν τις προσωπικές εμπειρίες.
- Προσδιορίστε περιόδους ενδυνάμωσης ή αποκλεισμού.
- Σκεφτείτε τις συνδέσεις μεταξύ παρελθοντικών γεγονότων και τρεχουσών ευκαιριών.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Συμβουλή #1 - Ξεκινήστε ακούγοντας, όχι λέγοντας

Ξεκινήστε κατανοώντας τις εμπειρίες, τις αξίες και τις ανησυχίες της οικογένειας. Μην υποθέτετε ότι η αντίσταση σημαίνει έλλειψη φροντίδας — μπορεί να είναι φόβος, τραύμα του παρελθόντος ή παραπληροφόρηση. Ρωτήστε: «Τι ελπίζετε στο μέλλον του παιδιού σας;» Αποφύγετε: «Πρέπει να το αφήσετε να είναι πιο ανεξάρτητο».

Συμβουλή #2 - Σεβαστείτε τα συναισθηματικά ταξίδια

Οι οικογένειες μπορεί να εξακολουθούν να επεξεργάζονται τη διάγνωση ή να παλεύουν με προστατευτικά ένστικτα. Αναγνωρίστε τον ρόλο τους με ενσυναίσθηση, όχι με κρίση. Πείτε: «Η υποστήριξή σας είναι ένα τόσο βασικό κομμάτι της δύναμής τους. Ας εξερευνήσουμε πώς να τη διοχετεύσουμε προς την κοινωνική τους ανάπτυξη.»

Συμβουλή #3 - Αποφύγετε την ενοχή – Εστιάστε στη συνεργασία

Αντί να κατηγορείτε τις οικογένειες ότι είναι «υπερπροστατευτικές», συνεργαστείτε μαζί τους ως συμμάχους. Χρησιμοποιήστε γλώσσα «εμείς». «Πώς μπορούμε να συνεργαστούμε ώστε η Άνα να νιώθει υποστήριξη και αυτοπεποίθηση στην εκδήλωση;»

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Βιβλιογραφία

Assembleia da República. (2004). Lei n.º 38/2004 – Bases da política de prevenção, habilitação, reabilitação e participação das pessoas com deficiência.

Assembleia da República. (2018). Lei n.º 49/2018 – Regime do Maior Acompanhado.

Cascais Municipality. (2022). Orçamento Participativo Inclusivo e projetos de cidadania.

FENACERCI. (2021). Relatório de atividades e projetos inclusivos.

Observatório da Deficiência e Direitos Humanos. (2021). Relatório Anual – Direitos Humanos das Pessoas com Deficiência em Portugal.

Governo de Portugal. (2021). Plano de Ação Nacional para os Direitos das Pessoas com Deficiência 2021–2025.

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Τι προσφέρει αυτή η ενότητα

Αυτή η ενότητα βοηθά τους/ις εργαζόμενους/ες με νέους/ες να σχεδιάσουν και να διαχειριστούν τόσο φυσικούς όσο και ψηφιακούς χώρους όπου όλοι οι νέοι, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες, μπορούν να συμμετέχουν, να εκφράζουν την άποψή τους και να λαμβάνουν μέρος στην πολιτική ζωή. Εστιάζει σε πρακτικά εργαλεία, σαφή επικοινωνία και στρατηγικές χωρίς αποκλεισμούς που αφαιρούν τα εμπόδια και δημιουργούν ασφαλή, φιλόξενα περιβάλλοντα. Είτε πρόκειται για εργαστήριο, συνάντηση καμπάνιας, διαδικτυακή εκδήλωση ή κοινοτικό χώρο, οι εργαζόμενοι με νέους θα μάθουν πώς να κάνουν τη συμμετοχή πραγματικά προσβάσιμη για όλους.

Μέχρι το τέλος του ενότητας, οι αναγνώστες θα έχουν βελτιώσει τις δεξιότητές τους για την ενίσχυση της ένταξης, της προσβασιμότητας και της ουσιαστικής πολιτικής συμμετοχής των νέων με αναπηρίες. Θα είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για να προωθήσουν περιβάλλοντα που ενδυναμώνουν όλους τους νέους, ώστε να ακουστεί η φωνή τους και να συμμετέχουν πλήρως στις δημοκρατικές διαδικασίες.

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Τι είναι:

Ένας οδηγός για τους/ις εργαζόμενους/ες με νέους/ες, ώστε να εντοπίζουν και να αφαιρούν τα εμπόδια που μπορεί να αποτρέπουν τους ανθρώπους, ειδικά τους νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, από το να συμμετέχουν ή να συμμετέχουν πλήρως. Προσφέρει απλούς, πρακτικούς τρόπους για να καταστήσει κάθε εκδήλωση, είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακή, φιλόξενη και προσβάσιμη σε όλους.

Πώς να το χρησιμοποιήσετε:

Πριν σχεδιάσετε την εκδήλωσή σας, σκεφτείτε τι μπορεί να κατακλύσει ή να αποκλείσει ορισμένους/ες συμμετέχοντες/ουσες, όπως η δυνατή μουσική, τα φώτα που αναβοσβήνουν ή οι πολυσύχναστοι χώροι. Επιλέξτε χώρους που είναι εύκολα προσβάσιμοι με σαφείς πινακίδες και ήσυχους, χαλαρωτικούς χώρους. Κοινοποιήστε νωρίς το πρόγραμμα και δώστε στους συμμετέχοντες επιλογές να συμμετάσχουν με τρόπους που τους ταιριάζουν, είτε σε μικρές ομάδες, είτε ατομικά είτε εξ αποστάσεως. Λάβετε συμβουλές από υποστηρικτές της αναπηρίας ή ειδικούς ψυχικής υγείας και εκπαιδέψτε την ομάδα σας στην ευαισθητοποίηση για την ψυχική υγεία. Χρησιμοποιήστε συμπεριληπτική γλώσσα και δώστε προειδοποιήσεις περιεχομένου όταν χρειάζεται. Το πιο σημαντικό, βεβαιωθείτε ότι ο χώρος είναι ασφαλής, άνετος και σεβόμενος όλους.

Γιατί έχει σημασία:

Οι εκδηλώσεις χωρίς αποκλεισμούς δεν καλωσορίζουν απλώς τους ανθρώπους, αλλά τους/ες ενδυναμώνουν. Αφαιρώντας τα εμπόδια και προσφέροντας πραγματικές επιλογές, βοηθάτε τους/ις νέους/ες με αναπηρίες να αισθάνονται σίγουροι και να τους εκτιμούν. Αυτό χτίζει ισχυρότερες κοινότητες όπου η φωνή όλων μετράει και όλοι μπορούν να συμμετέχουν πλήρως.

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Σημαντικά σημεία που πρέπει να λάβετε υπόψη για τον σχεδιασμό εκδηλώσεων χωρίς αποκλεισμούς

Εργαλειοθήκη για Νέους

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Δραστηριότητα 1: «Αντιδρώντας με Προσοχή - Εκπαίδευση Παιχνιδιού Ρόλων»

Στόχος: Να βοηθήσουμε το προσωπικό και τους/ις εθελοντές/ριες να μάθουν πώς να υποστηρίζουν νέους/ες με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες

Χρόνος: 45 λεπτά

Οδηγίες:

Εισαγωγή: Ξεκινήστε με μια σύντομη εισαγωγή που εξηγεί τι είναι οι ψυχοκοινωνικές αναπηρίες και γιατί τα συμπεριληπτικά και υποστηρικτικά περιβάλλοντα είναι απαραίτητα για τη συμμετοχή των νέων.

Στη συνέχεια, χωρίστε τους/ις συμμετέχοντες/ουσες σε μικρές ομάδες των 3 έως 5 ατόμων και αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα σενάριο για παιχνίδι ρόλων. Αυτά τα σενάρια αντιπροσωπεύουν πραγματικές καταστάσεις που αφορούν νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, όπως ένας συμμετέχων που αισθάνεται καταβεβλημένος σε μια ομάδα, εμφανίζει σημάδια άγχους πριν από μια δραστηριότητα, παθαίνει κρίση πανικού ή αποκαλύπτει κατάθλιψη και ζητά εμπιστευτικότητα.

Κάθε ομάδα θα πρέπει να αναπαραστήσει τον τρόπο με τον οποίο θα ανταποκρινόταν ένα εκπαιδευμένο μέλος του προσωπικού ή εθελοντής, εφαρμόζοντας τεχνικές όπως η ενεργητική ακρόαση, η προσφορά καθησυχασμού, η αποκλιμάκωση της έντασης, η διατήρηση της ιδιωτικότητας και η παροχή επιλογών και αίσθησης ελέγχου στους/ις συμμετέχοντες/ουσες.

Επιστρέψτε όλοι μαζί για μια 15λεπτη συζήτηση. Ρωτήστε τους πώς ένιωσαν, τι ήταν δύσκολο και τι υποστήριξη μπορεί να χρειαστούν. Ολοκληρώστε τονίζοντας τη σημασία της ενσυναίσθησης, της μη κριτικής και της συνεχούς μάθησης στη δημιουργία χώρων χωρίς αποκλεισμούς.

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Δραστηριότητα 2: «Ο Χώρος Σου, ο Τρόπος Σου»

Στόχος: πώς να επικοινωνηθούν με σαφήνεια οι προσδοκίες της ομάδας και να δοθούν στους συμμετέχοντες πραγματικές επιλογές στον τρόπο με τον οποίο θα εμπλακούν.

Χρόνος: 30-40 λεπτά

Οδηγίες:

Εισαγωγή: Ξεκινήστε με μια σύντομη συζήτηση σχετικά με το γιατί η επιλογή, η σαφής επικοινωνία και η ευελιξία είναι σημαντικά για τους νέους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες.

Χωρίστε τους/ις συμμετέχοντες/ουσες σε μικρές ομάδες. Ζητήστε από κάθε ομάδα να σχεδιάσει μια σύντομη δραστηριότητα (πραγματική ή φανταστική) για ένα εργαστήριο νέων. Πρέπει να περιλαμβάνει: το μέγεθος της ομάδας, τον τρόπο με τον οποίο εμπλέκεται η κοινωνική αλληλεπίδραση και τουλάχιστον δύο τρόπους με τους οποίους ένας συμμετέχων θα μπορούσε να συμμετάσχει (π.χ. μικρή ομάδα, ατομική ή ατομική).

Κάθε ομάδα παρουσιάζει τη δραστηριότητά της και εξηγεί πώς την έκανε συμπεριληπτική και ευέλικτη. Ενθαρρύνετε τους να χρησιμοποιούν απλή γλώσσα, σαφείς οδηγίες και να συμπεριλαμβάνουν χώρους ησυχίας ή προαιρετικά διαλείμματα.

Ολοκληρώστε με μια σύντομη συζήτηση σχετικά με το πώς η προσφορά επιλογών βοηθά τους συμμετέχοντες να αισθάνονται ασφαλείς, σεβαστοί και να έχουν τον έλεγχο της εμπειρίας τους.

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Συμβουλή #1: Συμμετοχή ατόμων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση

Η έρευνα δείχνει σταθερά ότι η συμμετοχή που έχει σχεδιαστεί με άτομα που έχουν βιώσει εμπειρίες είναι πιο συμπεριληπτική, σχετική και ενδυναμωτική (Askheim et al., 2020).

Συμβουλή #2: Εκπαίδευση προσωπικού και εθελοντών σε θέματα ψυχοκοινωνικών αναπηριών

Παροχή εξειδικευμένων εκπαιδευτικών σεμιναρίων για το προσωπικό και τους/ις εθελοντές/ριες, με στόχο την ενίσχυση της κατανόησής τους σχετικά με τις ψυχοκοινωνικές αναπηρίες.

Συμβουλή #3: Δημιουργήστε χώρους φιλικούς προς τις αισθήσεις

Η παροχή ζωνών ησυχίας και ευέλικτων επιλογών παρακολούθησης βοηθά τα άτομα με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες να αισθάνονται ασφαλή και συμπεριλαμβανόμενα.

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Βιβλιογραφία

Askheim, O. P., & Starrin, B. (2017). Involving service users in social work education, research and policy: Reflections on inspiring conversations in social work education. In *Involving Service Users in Social Work Education, Research and Policy* (pp. 157–173). Cambridge University Press.

Inclusion Europe. (2017). Information for all: Making information accessible to people with intellectual disabilities. <https://www.inclusion-europe.eu/wp-content/uploads/2017/06/EN-Information-for-all.pdf>

Inclusive SA. (2019). Accessible and inclusive community events toolkit. Department of Human Services, Government of South Australia. https://inclusive.sa.gov.au/__data/assets/pdf_file/0020/124634/Accessible-and-Inclusive-Community-Events-toolkit.pdf

National Disability Services. (2024). How plain language empowers people with disabilities. Retrieved from <https://www.rwjf.org/en/insights/blog/2024/07/how-plain-language-empowers-people-with-disabilities.html>

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Πηγές για περαιτέρω μελέτη

Βίντεο στο Youtube : [How to Build Inclusive Events](#)

Οδηγός: [Planning of Inclusive Events](#)

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Από τη μάθηση στην πράξη: Τι προσφέρει αυτή η ενότητα

Αυτή η ενότητα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους/ις εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας να υποστηρίξουν τους/ις νέους/ες —ιδίως εκείνους από περιθωριοποιημένα περιβάλλοντα— ώστε να αναλάβουν έναν ενεργό, ασφαλή και χωρίς αποκλεισμούς ρόλο στον ψηφιακό κόσμο. Υπογραμμίζει ότι η ψηφιακή συμμετοχή υπερβαίνει την πρόσβαση σε συσκευές ή πλατφόρμες. Πρόκειται για την αυτοπεποίθηση και την ελευθερία να εκφράζει κανείς ιδέες, να συνεργάζεται με άλλους και να συμμετέχει στη διαμόρφωση της κοινωνικής και πολιτικής ζωής στο διαδίκτυο.

Το περιεχόμενο διερευνά πώς να δημιουργήσουμε ψηφιακά περιβάλλοντα όπου όλοι αισθάνονται σεβαστοί, προστατευμένοι και ενθαρρύνονται να συμμετέχουν. Τονίζει τη σημασία της ενίσχυσης της ψηφιακής ιθαγένειας που βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό, την ένταξη και την επίγνωση των δικαιωμάτων και των ευθυνών.

Συνδυάζοντας βασικές έννοιες με πρακτική καθοδήγηση, παραδείγματα περιπτώσεων και διαδραστικές ασκήσεις, η ενότητα εξοπλίζει τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας ώστε να προωθήσουν την εποικοδομητική διαδικτυακή αλληλεπίδραση και να βοηθήσουν τους νέους να γίνουν ενεργοί συνεισφέροντες σε ψηφιακούς χώρους. Μέχρι το τέλος, οι συμμετέχοντες/ουσες θα είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να δημιουργήσουν θετικές, ενδυναμωτικές ψηφιακές εμπειρίες και να καθοδηγήσουν τους/ις νέους/ες στην ουσιαστική χρήση του ψηφιακού χώρου για τη συμμετοχή στα κοινά.

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η ψηφιακή συμμετοχή δεν αφορά μόνο την διαδικτυακή παρουσία — αφορά το να έχεις φωνή. Για τους/ις νέους/ες, ειδικά για εκείνους/ες που προέρχονται από ευάλωτες ομάδες, σημαίνει ότι είναι σε θέση να διαμορφώνουν ψηφιακούς χώρους, να εκφράζουν απόψεις και να συμμετέχουν σε αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους. Η πραγματική συμμετοχή απαιτεί περισσότερα από την πρόσβαση στην τεχνολογία. Απαιτεί ένταξη, προστασία και αναγνώριση.

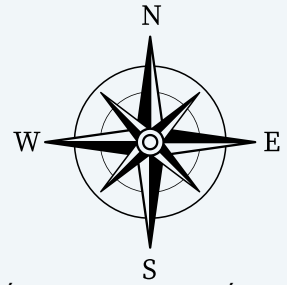
Η δημιουργία ασφαλών διαδικτυακών χώρων υπερβαίνει τον έλεγχο περιεχομένου ή την πρόληψη βλάβης. Περιλαμβάνει την οικοδόμηση ψηφιακών περιβαλλόντων όπου οι νέοι αισθάνονται ότι σέβονται, εκτιμώνται και είναι απαλλαγμένοι από την κρίση. Όταν οι εργαζόμενοι για νέους υιοθετούν μια προσέγγιση που βασίζεται στην ένταξη, δεν διδάσκουν απλώς ψηφιακές δεξιότητες - καλλιεργούν την κριτική επίγνωση, την ενσυναίσθηση και την αυτονομία. Βοηθούν τους/ις νέους/ες να κατανοήσουν τα δικαιώματά τους στο διαδίκτυο και τους υποστηρίζουν στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την πολιτική έκφραση και την οικοδόμηση κοινότητας.

Τι είναι ο ψηφιακός αποκλεισμός;

Ο ψηφιακός αποκλεισμός δεν είναι μόνο η έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο. Περιλαμβάνει μη προσβάσιμες πλατφόρμες, διαδικτυακή παρενόχληση και φήμωση περιθωριοποιημένων φωνών. Για πολλούς/ες, αυτά τα εμπόδια ενισχύουν τα συναισθήματα απομόνωσης και μειώνουν την εμπιστοσύνη στα ψηφιακά περιβάλλοντα. Η υποστήριξη των νέων για την πλοήγηση και την αναδιαμόρφωση αυτών των χώρων είναι το κλειδί για την οικοδόμηση ενός πιο δίκαιου ψηφιακού κόσμου.

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Εργαλείο: Η Ψηφιακή Πυξίδα

Τι είναι:

- Η Ψηφιακή Πυξίδα είναι ένα εννοιολογικό και πρακτικό εργαλείο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας για να πλοηγηθούν στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της διαδικτυακής συμμετοχής με νέους/ες. Όπως ακριβώς μια πυξίδα παρέχει κατεύθυνση, έτσι και αυτό το πλαίσιο βοηθά τους επαγγελματίες να προσανατολίσουν τις ψηφιακές τους πρακτικές προς την ασφάλεια, την ένταξη και την ενδυνάμωση — ειδικά όταν εργάζονται με νέους που αντιμετωπίζουν ψυχοκοινωνικά εμπόδια.

Αντί να επικεντρώνεται μόνο στον ψηφιακό γραμματισμό ή τη διαχείριση κινδύνων, η Ψηφιακή Πυξίδα καλεί τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να αναλογιστούν τέσσερις βασικές αξίες:

- Βόρεια – Ασφάλεια: Δημιουργούμε συναισθηματικά και ψυχολογικά ασφαλείς χώρους;
- Ανατολή – Έκφραση: Έχουν οι νέοι τα μέσα και την αυτοπεποίθηση να μοιραστούν τις απόψεις τους;
- Νότος – Αίσθημα Ανήκειν: Αισθάνονται οι συμμετέχοντες ότι αποτελούν μέρος μιας ουσιαστικής ψηφιακής κοινότητας;
- Δύση – Ηγεσία: Ενθαρρύνουμε τους νέους να αναλάβουν ηγετικό ρόλο στη διαμόρφωση των διαδικτυακών χώρων;

Πώς να το χρησιμοποιήσετε:

- Χρησιμοποιήστε το Compass πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά από ψηφιακά εργαστήρια ή διαδικτυακές συναντήσεις. Ρωτήστε:
- Είμαστε στραμμένοι προς τον «Βορρά» — είναι αυτός ο χώρος πραγματικά ασφαλής;
- Ακούγονται όλες οι φωνές (Ανατολή), όχι μόνο οι πιο δυνατές;
- Αισθάνονται όλοι ότι συμπεριλαμβάνονται και εκπροσωπούνται (Νότος);
- Δίνουμε τη δυνατότητα στους νέους να αναλάβουν πρωτοβουλίες (Δύση);

Γιατί είναι σημαντικό:

- Η Ψηφιακή Πυξίδα βοηθά στη μετάβαση από την παθητική συμμετοχή στην ψηφιακή ιδιότητα του πολίτη. Επικεντρώνει την εμπειρία των νέων ως συνδημιουργών του ψηφιακού κόσμου — όχι απλώς χρηστών ή ακολούθων.

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Δραστηριότητα 1: «Σχεδιάστε ένα ψηφιακό σακίδιο πλάτης»

Στόχος:

Βοηθήστε τους/ις εργαζόμενους/ες για νέους να εξερευνήσουν τους εσωτερικούς πόρους που χρειάζονται οι νέοι για να αισθάνονται σίγουροι και ασφαλείς όταν ασχολούνται με το διαδίκτυο.

Χρόνος: 45 λεπτά

Υλικά: Χαρτί, μαρκαδόροι, πρότυπο σακιδίου πλάτης (προαιρετικά)

Οδηγίες:

- 1.Εισαγωγή: Ζητήστε από τους/ις συμμετέχοντες/ουσες να φανταστούν ένα νεαρό άτομο με ψυχοκοινωνική αναπηρία που ετοιμάζεται να «ταξιδέψει» στον ψηφιακό κόσμο.
- 2.Ομαδική εργασία: Σε ζεύγη ή μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες σχεδιάζουν ή σκιαγραφούν ένα «ψηφιακό σακίδιο πλάτης» και το γεμίζουν με τις δεξιότητες, τις υποστηρίξεις και τα εργαλεία που θα χρειαζόταν αυτό το νεαρό άτομο για να νιώθει ασφαλές και ενδυναμωμένο στο διαδίκτυο. Παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν: συναισθηματικό λεξιλόγιο, συμμάχους με συνομηλίκους, εργαλεία απορρήτου, εύχρηστες διεπαφές, στρατηγικές αυτοφροντίδας.

Συζήτηση: Μοιραστείτε σακίδια πλάτης και συζητήστε:

- Τι είδους υποστήριξη μπορούν να παρέχουν άμεσα οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας;
- Ποιες συστημικές αλλαγές ή αλλαγές σε επίπεδο πλατφόρμας απαιτούνται για να προσφέρονται αυτοί οι πόροι από προεπιλογή;

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Δραστηριότητα 2: «Η Ασπίδα και η Πύλη»

Στόχος:

Να βοηθήσει τους επαγγελματίες να αναλογιστούν την ένταση μεταξύ προστασίας και συμμετοχής σε ψηφιακούς χώρους.

Διάρκεια: 60 λεπτά

Υλικά: Πίνακες σεμιναρίων ή τυπωμένα περιγράμματα μιας «ασπίδας» και μιας «πύλης» (πόρτας)

Οδηγίες:

- 1.Εισαγωγή: Εξηγήστε ότι η ασφάλεια σε ψηφιακούς χώρους μπορεί μερικές φορές να οριοθετηθεί με δύο τρόπους:
 - Η ασπίδα: Προστασία των νέων από βλάβες
 - Η πύλη: Δημιουργία πρόσβασης σε φωνή, δράση και σύνδεση
 - Ρωτήστε: Πώς εξισορροπούμε τα δύο;

2.Ομαδική εργασία: Σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες/ουσες γράφουν μέσα στην ασπίδα τα προστατευτικά μέτρα που μπορούν να λάβουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας (π.χ., καθορισμός ορίων, παρακολούθηση για διαδικτυακό εκφοβισμό). Στην πύλη, γράφουν τι καθιστά την ψηφιακή συμμετοχή ανοιχτή και ουσιαστική (π.χ., συνδημιουργία, επιλογή πλατφορμών, σχεδιασμός χωρίς αποκλεισμούς).

3. Ανασκόπηση: Ζητήστε τους/ις συμμετέχοντες/ουσες να σκεφτούν πού μπορεί να υπάρχουν εντάσεις (π.χ. η υπερβολική προστασία ενέχει κίνδυνο αποκλεισμού;) και πώς να σχεδιάσουν ψηφιακές πρακτικές που να σέβονται τόσο την ασφάλεια όσο και την πρόσβαση.

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Συμβουλή #1 Επικεντρωθείτε στη συναισθηματική και ψηφιακή ασφάλεια

Πριν ξεκινήσετε οποιαδήποτε διαδικτυακή δραστηριότητα, αναρωτηθείτε αν όλοι/ες οι συμμετέχοντες/ουσες θα αισθάνονται ασφαλείς να συμμετάσχουν. Ορίστε συλλογικούς κανόνες για σεβαστή αλληλεπίδραση, παρέχετε πολλαπλές επιλογές για συμμετοχή (όπως συνομιλία, φωνητική επικοινωνία ή ανώνυμη συμβολή) και παρακολουθήστε τακτικά. Η αίσθηση ψυχολογικής ασφάλειας είναι απαραίτητη για την πραγματική ψηφιακή συμμετοχή.

Συμβουλή #2 Κάντε την ψηφιακή έκφραση προσβάσιμη

Δεν επικοινωνούν όλοι οι νέοι με τον ίδιο τρόπο. Χρησιμοποιήστε απλή γλώσσα, οπτικά μέσα, υπότιτλους και εργαλεία πολλαπλών μορφών (δημοσκοπήσεις, πίνακες, αντιδράσεις) για να διασφαλίσετε ότι όλοι μπορούν να εκφραστούν. Ψηφιακή ένταξη σημαίνει σχεδιασμός με γνώμονα την ποικιλομορφία — όχι απλώς προσαρμογή εκ των υστέρων.

Συμβουλή #3 Μετάβαση από τον Έλεγχο στη Συν-Δημιουργία

Προσκαλέστε τους/ις νέους/ες —ειδικά εκείνους με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες— να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση του ίδιου του χώρου. Είτε πρόκειται για την επιλογή θεμάτων συζήτησης είτε για τη συν-συγγραφή των κατευθυντήριων γραμμών της κοινότητας, η συμμετοχή γίνεται ενδυναμωτική όταν οι νέοι αισθάνονται ότι έχουν την ευθύνη της διαδικασίας.

7. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Βιβλιογραφία

Agenzia per l'Italia Digitale (AGID). (2023). Guidelines on the accessibility of digital tools. Retrieved from <https://www.agid.gov.it/en/design-services/accessibility>

Garante per la Protezione dei Dati Personali. (2023). Digital citizenship and school: Projects and educational paths. Retrieved from <https://www.garanteprivacy.it>

Italian Ministry of Education. (2020). Guidelines for the teaching of civic education. Retrieved from <https://www.miur.gov.it/web/guest/educazione-civica>

Parole O_Stili. (2024). Manifesto for non-hostile communication. Retrieved from <https://paroleostili.it/manifesto/>

WeCa – WebCattolici. (2022). Educating for digital awareness: Tools and learning paths for responsible internet use. Retrieved from <https://www.webcattolici.it>

Hyland-Wood, B., Gardner, J., Leask, J., & Ecker, U. K. H. (2021). Toward effective government communication strategies in the era of COVID-19. *Nature Communications*, 12(1), 7154. <https://doi.org/10.1038/s41467-021-25406-6>

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- **Π.Ε.Π.Σ.Α.Ε.Ε : Ηπείρου 41 Αθήνα 104 39**

Για: Ψυχοκοινωνική υποστήριξη, επανένταξη στην εργασία και υπηρεσίες ψυχικής υγείας

Τηλέφωνο: 210 8818946

Email: ekhkkd@pepsaee.gr

Ιστότοπος: www.pepsaee.gr

- **Argo: Ipirou 41, Athens 10439**

Για: Ψυχοκοινωνική υποστήριξη και κοινωνική ένταξη σε επίπεδο κοινότητας Τηλέφωνο: 211 11 13 992

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: info@argo.org.gr

Ιστότοπος: <http://argo.org.gr/index.php/foreis>

- **Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Για: Άτομα σε κρίση, επιζώντες βίας, θύματα εμπορίας ανθρώπων

Βασ. Σοφίας, Zacharof &, Athina 115 21, Greece

197 (Γραμμή βοήθειας, δωρεάν)

- **Υπουργείο Υγείας: Γραμμή βοήθειας ψυχοκοινωνικής υποστήριξης**

Για: Υποστήριξη ψυχικής υγείας, συναισθηματική δυσφορία, συμβουλευτική

σε καταστάσεις κρίσης Ιστότοπος: <https://10306.gr/>

10306 (γραμμή υποστήριξης 24/7)

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

- **Φωνή φιλική προς το SOS**

Για: Συναισθηματική υποστήριξη, μοναξιά, άγχος, πρόληψη κρίσεων

Τηλέφωνο: 213 544 545 / 912 802 669 / 963 524 660 (3 μ.μ.–12 π.μ., καθημερινά)

Ιστότοπος: sosvozamiga.org

- **Γραμμή Βοήθειας Πολιτών με Αναπηρίες**

Για: Πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα, τις υπηρεσίες και τις διακρίσεις για άτομα με αναπηρία

Τηλέφωνο: 800 208 462 (Δωρεάν)

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: cidadaniainclusiva@mtsss.gov.pt

Ιστότοπος: inr.pt (Εθνικό Ινστιτούτο Αποκατάστασης)

- **SOS Μαθητής**

Για: Μαθητές που βιώνουν δυσφορία, ακαδημαϊκή ή συναισθηματική κρίση

Τηλέφωνο: 915 246 060 / 969 554 545 / 239 484 020 (8 μ.μ.–1 π.μ., κάθε μέρα)

Ιστότοπος: sosestudante.pt

- **Σύνδεσμος Find+yourself**

Για: Μείωση του στιγματισμού για την ψυχική υγεία, πόροι και υποστήριξη για τις οικογένειες

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: geral@encontrarse.pt

Ιστότοπος: encontrarse.pt

- **APPDA – Πορτογαλική Ένωση για Αναπτυξιακές Διαταραχές και Αυτισμό**

Για: Υποστήριξη και υπεράσπιση οικογένειας ειδικά για άτομα με αυτισμό

Περιφερειακά Υποκαταστήματα: π.χ., Setúbal: appda-setubal.org

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: geral@appda.pt

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

- **Γραφείο του Εθνικού Συνηγόρου του Πολίτη για τα Άτομα με Αναπηρία**

Για: Άτομα με αναπηρίες που χρειάζονται βοήθεια για την προστασία των δικαιωμάτων τους, θέλουν να αναφέρουν διακρίσεις ή χρειάζονται υποστήριξη σε δύσκολες καταστάσεις στη ζωή ή σε επίσημες καταστάσεις Τηλέφωνο: (+48 22)5517700 ή 800676676 – Δευτέρα–Παρασκευή, 8:15 π.μ.–4:15 μ.μ.

- **Γραφείο του Πληρεξουσίου της Κυβέρνησης για τα Άτομα με Αναπηρία**

Για: Άτομα με αναπηρίες και οργανισμούς που αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα, τα συστήματα υποστήριξης και την κυβερνητική πολιτική για την αναπηρία Τηλέφωνο: (22)4616000 / (22)5290600 – Δευτέρα–Παρασκευή, κατά τις ώρες γραφείου

- **Κέντρο Υποστήριξης Ενηλίκων σε Κρίσεις Ψυχικής Υγείας**

Για: Ενήλικες που βιώνουν συναισθηματική δυσφορία (στρες, κρίση, μοναξιά) Τηλέφωνο: 800702222 – 24/7, δωρεάν

- **Γραμμή Βοήθειας για την Κρίση 116123**

Για: Ενήλικες που αντιμετωπίζουν συναισθηματική κρίση, κατάθλιψη, άγχος, αϋπνία ή βία Τηλέφωνο: 116123 – καθημερινά, 2 μ.μ.–10 μ.μ. (δωρεάν)

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

- **Υπουργείο Υγείας – Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας**

Για: Ποιοτική φροντίδα ψυχικής υγείας, θεραπεία και αποκατάσταση, πρόληψη ψυχικών διαταραχών και προαγωγή ψυχικής υγείας

Τηλέφωνο: +357 22 605300

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: ministry@moh.gov.cy

Ιστότοπος: www.gov.cy/moh/en/about/mental-health-services

- **Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός – Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη**

Για: Ψυχοκοινωνική υποστήριξη για την αντιμετώπιση ψυχικών ασθενειών, ενδοοικογενειακής βίας, οικογενειακής διάλυσης και αντικοινωνικής συμπεριφοράς

Τηλέφωνο: +357 22 670000

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: info@redcross.org.cy

Ιστότοπος: www.redcross.org.cy/en/what-we-do/psychosocial-support

- **Παγκύπριος Σύνδεσμος Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης**

Για: Υπηρεσίες ψυχικής υγείας, συμπεριλαμβανομένης της συμβουλευτικής και θεραπείας για άτομα με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες

Επικοινωνία: Διαθέσιμο μέσω τοπικών καταλόγων ψυχικής υγείας και δικτύων κοινωνικής εργασίας της κοινότητας

Ιστότοπος: BFSWS Cyprus (έμμεση πρόσβαση μέσω υπηρεσιών κοινωνικής εργασίας)

- **Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Έκτακτης Ανάγκης (Κύπρος)**

Για: Επείγοντα περιστατικά ψυχικής υγείας και παρέμβαση σε κρίσεις Τηλέφωνο: 112 (Γενική γραμμή έκτακτης ανάγκης – αίτημα ψυχιατρικής υποστήριξης έκτακτης ανάγκης)

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

- **CERMI – Ισπανική Επιτροπή Εκπροσώπων Ατόμων με Αναπηρίες**
 - Για: Υποστήριξη και πολιτική εκπροσώπηση ατόμων με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένων των νοητικών και αναπτυξιακών αναπηριών. Εκπαίδευση στην πολιτική συμμετοχή, νομική υποστήριξη για υποψηφιότητες χωρίς αποκλεισμούς. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: cermi@cermi.es Ιστότοπος: <https://www.cermi.es/>
- **Αυτισμός Ισπανίας – Συνομοσπονδία Αυτισμού Ισπανίας**
 - Για: Υπεράσπιση δικαιωμάτων και πολιτική άσκηση πίεσης για άτομα με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ). Προγράμματα κατάρτισης, εκστρατείες δημόσιας πολιτικής και συμβουλευτική υποστήριξη Email: info@autismo.org.es Ιστότοπος: <https://www.autismo.org.es/>
- **Γραφείο Ανεξάρτητης Διαβίωσης (OVI) – Μαδρίτη**
 - Για: Εξατομικευμένη υποστήριξη για ανεξάρτητη διαβίωση, συμπεριλαμβανομένων ατόμων με ΔΑΦ. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν προσωπική βοήθεια και σχεδιασμό για κοινωνική/πολιτική συμμετοχή. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: ovidi@madrid.es Ιστότοπος: <https://www.madrid.es/> (αναζητήστε "Oficina de Vida Independiente")

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

- **Samaritans Onlus – Γραμμή Συναισθηματικής Υποστήριξης**

Για: Συναισθηματική υποστήριξη για άτομα που βιώνουν κρίση, μοναξιά, κατάθλιψη ή αυτοκτονικές σκέψεις Τηλέφωνο: 06 77208977 Ιστότοπος: www.samaritansonlus.org

- **Τηλέφωνο Φίλων Ιταλία**

Για: Υπερνίκηση της συναισθηματικής έντασης, προώθηση της συναισθηματικής υγείας, ενσυναίσθηση στην ακρόαση και καταπολέμηση της μοναξιάς Τηλέφωνο: 199 284 284 Email: info@telefonoamico.it Ιστότοπος: www.telefonoamico.it

- **Ιταλικός Ερυθρός Σταυρός – Ψυχολογική Υποστήριξη**

Για: Ψυχολογική βοήθεια σε άτομα που αντιμετωπίζουν συναισθηματική δυσφορία, μοναξιά ή κρίσεις Ιστότοπος: www.cri.it

- **Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Έκτακτης Ανάγκης (Ιταλία)**

Για: Ψυχιατρικά επείγοντα περιστατικά και κρίσεις ψυχικής υγείας Τηλέφωνο: 112 (Γενική γραμμή έκτακτης ανάγκης – αίτημα ψυχιατρικών υπηρεσιών ή υποστήριξης ψυχικής υγείας)

- **Κέντρα Ψυχικής Υγείας Κοινότητας (ΚΨΥ)**

Για: Φροντίδα ψυχικής υγείας, αποκατάσταση και ψυχιατρική υποστήριξη σε επίπεδο κοινότητας Πρόσβαση: Μέσω της τοπικής ASL (Azienda Sanitaria Locale – Τοπική Αρχή Υγείας) Υπηρεσίες: Σύμφωνα με την ψυχιατρική μεταρρύθμιση της Ιταλίας (Νόμος 180/1978), με έμφαση στην κοινοτική φροντίδα έναντι της ιδρυματοποίησης

ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αυτή η εργαλειοθήκη αποτελεί έναν ουσιαστικό και ενδυναμωτικό πόρο για εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτικούς και όλους/ες όσους/ες υποστηρίζουν την πολιτική συμμετοχή των νέων με αναπηρίες. Προωθεί τις βασικές προτεραιότητες του προγράμματος Erasmus+, ενσωματώνοντας την ένταξη και την ποικιλομορφία, ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και διασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες για όλους/ες τους/ις νέους/ες να συμβάλλουν ουσιαστικά στη δημοκρατική ζωή..

Η εργαλειοθήκη αυτή αποτελεί καρπό των συλλογικών προσπαθειών των εταίρων του προγράμματος SPARK και βασίζεται σε εμπειρίες, έρευνα και βέλτιστες πρακτικές από έξι ευρωπαϊκές χώρες: Ελλάδα, Πορτογαλία, Πολωνία, Κύπρο, Ισπανία και Ιταλία. Πρόκειται για μια πλήρη και εύχρηστη συλλογή εργαλείων, μεθόδων και στρατηγικών, σχεδιασμένων να ενδυναμώνουν τους/ις εργαζόμενους/ες στον τομέα της νεολαίας, να ξεπερνούν εμπόδια και να προωθούν την ουσιαστική, χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή των νέων στις πολιτικές διαδικασίες, ενισχύοντας παράλληλα τη δημοκρατική τους ενεργοποίηση και κοινωνική ένταξη.

Η ενθάρρυνση της πολιτικής συμμετοχής των νέων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες δεν είναι μόνο ζήτημα δικαιωμάτων, αλλά και δέσμευση για την οικοδόμηση μιας πιο δημοκρατικής, χωρίς αποκλεισμούς και συμμετοχικής Ευρώπης. Κάθε φωνή μετράει και αυτή η εργαλειοθήκη αποτελεί ένα βήμα προς τη διασφάλιση ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.